



DANMARKS YNGLEBESTAND AF SKARVER I 2025

Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 360

2025



AARHUS
UNIVERSITET

DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

DANMARKS YNGLEBESTAND AF SKARVER I 2025

Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

nr. 360

2025

Jacob Sterup
Thomas Bregnballe

Aarhus Universitet, Institut for Ecoscience



AARHUS
UNIVERSITET

DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Datablad

Serietitel og nummer:	Teknisk rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 360
Kategori:	Rådgivningsrapporter
Titel:	Danmarks ynglebestand af skarver i 2025
Forfattere:	Jacob Sterup & Thomas Bregnballe
Institution:	Aarhus Universitet, Institut for Ecoscience
Udgiver:	Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi ©
URL:	http://dce.au.dk
Udgivelsesår:	December 2025
Redaktion afsluttet:	December 2025
Faglig kommentering:	Isabel Hunter
Kvalitetssikring, DCE:	Camilla Uldal
Ekstern kommentering:	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ikke haft kommentarer til udkastet inden publicering.
Finansiel støtte:	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Bedes citeret:	Sterup, J. & Bregnballe, T. 2025. Danmarks ynglebestand af skarver i 2025. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 42 s. - Teknisk rapport nr. 360
	Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse
Sammenfatning:	Ved den årlige optælling af ynglende skarver i Danmark i 2025 blev bestanden opgjort til 31.157 par. Dette svarer til en fremgang på 2,2 % i forhold til året før. Siden 2014 har den danske bestand været stabil på 30.000-33.000 par. I forhold til 2024 var der fremgang i fire regioner og tilbagegang i tre. Alle frem- og tilbagegange var forholdsvis beskedne, med en fremgang på 11 % i 'Nordlige Sjælland' som den største relative ændring. Der blev i 2025 konstateret ynglende skarver på i alt 88 lokaliteter. Nye kolonier blev fundet ti steder, mens skarverne havde forladt tolv lokaliteter, hvor de yngede i 2024. Landets største koloni var fortsat Stavns Fjord på Samsø med 2.010 reder, mens yderligere otte kolonier var på over 1.000 reder. Den stigende bestand af havørne i Danmark påvirker en del af skarvkolonierne. Vi ser nu, at skarverne som en konsekvens af dette i stigende omfang foretrækker kolonier, hvor rederne er placeret i træer og buske frem for på jorden. Forvaltende tiltag (regulering) blev i 2025 foretaget i 11 kolonier og omfattede i alt 3.216 skarvreder, svarende til 10,3 % af det samlede antal reder i landet. I ti af kolonierne foretog Naturstyrelsen reguleringen, mens den blev udført af privatpersoner i en enkelt koloni. Reguleringstiltagene bestod primært i oliering af æg.
Emneord:	Skarv, bestandsudvikling, status, optælling, regulering, koloni
Foto forside:	Skarv koloni. Foto: Jacob Sterup.
ISBN:	978-87-7156-996-4
ISSN (elektronisk):	2244-999X
Sideantal:	42

Indhold

Sammenfatning	5
Summary	6
1. Indledning	7
1.1 Tak	7
2. Metoder	8
2.1 Organisering af optællinger	8
2.2 Opgørelse af antal ynglepar	8
3. Den samlede ynglebestand i 2025	10
3.1 Udvikling i forhold til året før	10
3.2 Kolonierne	11
3.3 Supplerende oplysninger fra tidligere år	17
3.4 Skarvernes ynglefænologi, ynglesucces og effekter af havørn	17
3.5 Mulige årsager til de seneste års udvikling i ynglebestanden	19
4. Forvaltende tiltag i kolonier i 2025	22
4.1 Baggrund	22
4.2 Forvaltende tiltag i 2025	22
5. Udviklingen i regionerne	26
5.1 Vestjyske fjorde og Vadehavet	26
5.2 Limfjorden	27
5.3 Nordlige Kattegat	29
5.4 Sydvestlige Kattegat	31
5.5 Lillebælt og Det Sydfynske Øhav	34
5.6 Nordlige Sjælland	36
5.7 Smålandsfarvandet	38
6. Referencer	42

Sammenfatning

Denne rapport præsenterer resultaterne af optællingen af de danske skarvkolonier i 2025 og beskriver udviklingen i forhold til tidligere år, både på landsplan, regionalt og i de enkelte kolonier. Desuden beskrives omfanget af forvaltende tiltag i kolonierne.

Den danske ynglebestand af skarv blev i 2025 opgjort til 31.157 par. Dette svarer til en fremgang på ca. 2,2 % i forhold til året før. Siden 2014 har den danske bestand været stabil på 30.000-33.000 par. Størrelsen af skarvbestanden har i denne periode svaret til ca. 80 % af det antal, der ynglede i landet, da bestanden kulminerede i årene omkring 2000.

For at følge udviklingen af skarvbestanden i de forskellige egne af landet er udviklingen opgjort inden for hver af syv regioner dækkende hele landet. Fra 2024 til 2025 var der fremgang i fire regioner og tilbagegang i tre. Alle ændringer var forholdsvis beskedne, med fremgang på 11 % i 'Nordlige Sjælland', fremgang på 10 % i 'Vestjyske fjorde og Vadehavet' og tilbagegang på 7 % i 'Sydvestlige Kattegat' som de største relative ændringer.

Samlet set blev der i 2025 fundet ynglende skarver på 88 lokaliteter, hvilket er fire færre end i 2024. Vi fik kendskab til ti nye ynglelokaliteter i 2025 (hvoraf vi for de to efterfølgende har konstateret, at der allerede ynglede skarver i 2024). Skarverne var i 2025 forsvundet fra tolv lokaliteter. Mest bemærkelsesværdigt var det, at der efter 81 år med uafbrudt yngleforekomst på Vorsø i Horsens Fjord, ikke ynglede skarver her i 2025.

Landets største koloni var fortsat Stavns Fjord på Samsø (2.010 reder), mens den næststørste koloni var Ormø ved Sydsjælland (1.596 reder). Der var i alt ni kolonier med over 1.000 reder i 2025, hvor de syv øvrige alle havde mellem 1.000 og 1.200 reder.

I 2025 var mange af kolonierne påvirkede af havørne. Disse steder sås tegn på, at ørne tog unger og/eller skræmte de ynglende skarver væk fra rederne, hvorefter krager og måger tog æggene. De kolonier, hvor skarverne yngler på jorden, er særligt sårbare over for forekomst af havørne. Hvert af de seneste år har der været jordrugende kolonier med flere hundrede reder, hvor der ikke er kommet en eneste unge på vingerne pga. havørne. Vi ser nu en konsekvens af dette, idet skarverne i stigende omfang yngler i kolonier, hvor rederne er placeret i træer eller buske. På landsplan ynglede ca. 49 % af skarverne i 2021 i kolonier, hvor rederne primært var placeret på jorden. I 2025 var denne andel faldet til 36 %.

Forvaltende tiltag (regulering) i skarvkolonier omfattede i 2025 i alt 3.216 skarvreder, svarende til ca. 10,3 % af rederne. Der blev foretaget regulering i 11 kolonier. Der er her ikke medregnet kolonier, hvor regulering er foretaget i form af beskydning af skarver ved kolonien. I ti af kolonierne foretog Naturstyrelsen selv reguleringen, mens den blev udført af privatpersoner i en enkelt koloni. Omfanget af regulering steg efter 2010-2015, men lå på et nogenlunde stabilt niveau i perioden 2016-2024. I 2025 blev der reguleret godt 900 reder færre end gennemsnittet for 2016-2024. I 2025 bestod reguleringstiltagene primært i oliering af æg, men i én koloni blev rederne fjernet.

Summary

This report presents the results of the annual count of all apparently occupied Great Cormorant nests in Denmark in 2025. Furthermore, it describes the extent of management measures targeted at the breeding colonies.

In 2025, a total of 31,157 nests were registered in Denmark. This is an increase of 2.2% compared to 2024. Nevertheless, since 2014, the Danish population has been stable at 30,000-33,000 pairs. The current population size is around 20% lower than during 1996-2005, when the population peaked at around 40,000 pairs.

The breeding population is monitored in seven different regions which cover the whole country. From 2024 to 2025 there was an increase in the breeding population in four regions and a decline in three regions. The largest changes in nest numbers were an increase of 11% in the region 'North Zealand', an increase of 10% in the region 'Western Jutland', and a decline of 7% in 'South-western Kattegat'.

In total, 88 breeding colonies were found in Denmark in 2025, compared to 92 in 2024. The largest colony in 2025 held 2,010 nests and was located in Stavns Fjord on the island of Samsø. Another eight colonies had more than 1,000 nests. Notably, the Cormorants disappeared as breeding birds from the island of Vorsø in Horsens Fjord, after 81 consecutive years with a colony here.

In many colonies Great Cormorants were affected by White-tailed Eagles taking chicks or scaring the breeding cormorants off their nests, allowing crows and gulls to take eggs or small chicks. Ground-nesting colonies seem to be the most affected by White-tailed Eagles, and this seems to have consequences for the Cormorants choice of breeding place. The proportion of Cormorant nesting in colonies, where the nests are mainly placed on the ground, has decreased from 49% in 2021 to 36% in 2025.

The Danish Nature Agency, Ministry of the Environment, implemented management measures to reduce breeding success in ten colonies in 2025 and gave permission to private landowners to undertake management in one colony. A total of 3,216 nests (i.e. 10.3% of all active nests) were exposed to management, primarily by preventing the eggs from hatching by spraying them with vegetable oil. The proportion of nests exposed to management measures was lower than in 2016-2024, but higher than in 2010-2015.

1. Indledning

Skarvkolonierne i Danmark er blevet fulgt hvert år, siden arten genetablerede sig som ynglefugl i 1938. Siden 1980'erne har Naturstyrelsen, fra 2017 Miljøstyrelsen under Miljøministeriet og fra 2024 Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø under Ministeriet for Grøn Trepert, sørget for, at rederne i kolonierne blev optalt årligt. Oplysningerne bruges til at overvåge udviklingen i ynglebestanden, og i enkelte områder benyttes den indhentede viden også til en løbende evaluering af effekterne af forvaltningstiltag i udvalgte kolonier. I denne rapport præsenterer DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet (DCE/AU), resultaterne af optællingen af skarvræder i foråret og forsommeren 2025. De generelle tendenser i bestandsudviklingen beskrives, og for hver landsdel præsenteres udviklingen. I gennemgangen af den regionale udvikling indgår en kort beskrivelse af udviklingen i de største kolonier. Rapporten giver desuden en opgørelse over de forvaltningstiltag i kolonierne, som Naturstyrelsen enten selv udførte eller gav tilladelse til i 2025.

1.1 Tak

Vi ønsker at takke Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø og Naturstyrelsen samt de mange frivillige, der deltog i optællingen af de danske skarvkolonier. Følgende personer har deltaget i tællingerne og bidraget med data:

Allan Janniche, Allan Nielsen, Anton Thøger Larsen, Arne Lilhauge, Bent Kjær Hansen, Bjarke Huus Jensen, Bo Kayser, Børge Jakobsen, Carsten Andersen, Christian Buhl, Erik Steen Jensen, Erik Thomsen, Flemming Ahlmann, Flemming Pagh Jensen, Frederick Fleet, Gerner Majlandt, Gert Fahlberg, Gorm Thyge Wæhrens, Hanne Tøttrup, Hans Pinstrup, Henrik Haaning Nielsen, Henrik Jørgensen, Henrik Møller Thomsen, Ivar Høst, Jan Pedersen, Jan Skriver, Jens Gregersen, Jens Henrik Jakobsen, Jesper Tofft, Joy Klein, Jørgen Klejs Jørgensen, Karsten Lund-Platz, Kjeld Hansen, Kjeld Tommy Pedersen, Knud N. Flensted, Lars Damgaard Kromann, Lars Maltha Rasmussen, Lars Nielsen, Leif Hansen, Leif Jacobsen, Leif Novrup, Michael Fink Jørgensen, Michael Thelander, Mogens Stoustrup Jensen, Morten Bentzon Hansen, Morten Møller Hansen, Niels Andersen, Niels Ulrich Pedersen, Olav Egelund, Ole Amstrup, Ole Andersen, Ole Roland Therkildsen, Palle Graubæk, Palle Sørensen, Per Schiermacker-Hansen, Poul Blicher Andersen, Preben Birger Jensen, Rasmus Due Nielsen, Sebastian Klein, Simon S. Christiansen / Skagen Fuglestation, Steen Søgaard, Stephan Skaarup Lund, Stig Rubæk, Søren Peter Pinnerup, Sven Norup, Søren Skriver, Thomas Eske Holm, Tommy N. Hansen, Tonny Toftdal, Torben Nielsen, Uffe B. Nielsen og Vebse Madsen.

Vi ønsker desuden at takke de mange lodsejere, der gav tilladelse til færdsel på de lokaliteter, hvor skarverne yngler og har ynglet. Den årlige optælling af de danske skarvkolonier er finansieret af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

2. Metoder

2.1 Organisering af optællinger

I 2025 har DCE/AU, ligesom i tidligere år, organiseret optællingerne af reder i de danske skarvkolonier. Optællingerne er i langt de fleste tilfælde blevet udført af personer med flere års erfaring i at tælle skarvreder. Dette gælder især de store og mellemstore kolonier, mens nogle af de små kolonier tælles af personer, som ikke nødvendigvis har samme erfaring. Optællerne har indrapporteret deres resultater på forskellig vis, enten direkte på en hjemmeside udviklet til formålet, ved at indtaste i Dansk Ornitologisk Forenings database (DOFbasen) eller ved at sende e-mails med oplysninger om resultaterne. Ud over antallet af reder i hver enkelt koloni, har nogle optællere bidraget med oplysninger om ynglesucces og fænologi.

2.2 Opgørelse af antal ynglepar

Antallet af ynglende skarver opgøres som det antal beboede reder, der registreres ved én optælling omkring det tidspunkt, hvor antallet af reder normalt kulminerer. I enkelte kolonier er der gennemført flere tællinger gennem sæsonen, og da er det højeste antal benyttet. Der medregnes kun beboede reder, og mindst en fjerdedel af reden skal være færdigbygget. Denne fremgangsmåde og definition anvendes også i andre europæiske lande (Bregnballe m.fl. 2012).

Som standard består optællingsmetoden i registrering af hver rede, uanset om koloniens reder er placeret i træer, buske eller på jorden. Når rederne er placeret i træer, er det praktisk at registrere antallet af reder træ for træ, inden for nærmere definerede delområder. Formålet hermed er naturligvis, ud over muligheden for at kunne sammenligne delområder år for år, at have kontrol på tællingen undervejs, så alle reder tælles, men kun én gang.

Når skarvrederne bliver talt i alle landets kolonier, er der risiko for, at enkelte ynglepar bliver talt med to gange. Dette kan forekomme, hvis et ynglepar først bygger en rede i én koloni, men opgiver yngleforsøget, fx som følge af forstyrrelser, og så derefter bygger en ny rede i en anden koloni. For at minimere risikoen for sådanne dobbeltregistreringer af ynglepar bliver alle kolonier så vidt muligt optalt forholdsvis tidligt på ynglesæsonen, dvs. mellem slutningen af april og midten af maj. I de tilfælde, hvor der er blevet etableret en koloni på et senere tidspunkt end den anbefalede optællingsperiode, vurderes det, om det er sandsynligt, at en del af disse fugle udgøres af fugle, som har forsøgt at yngle andetsteds tidligere på sæsonen. Som hovedregel medtages alle kolonier dog i opgørelsen over den samlede bestand.

Valget af tidspunkt for optælling af rederne i den enkelte koloni kan let få betydning for, hvor mange reder, der registreres. Det skyldes, at antallet af besatte reder stiger i løbet af foråret, indtil et maksimumniveau nås, hvorefter redeantallet efter kortere eller længere tid atter aftager. Det varierer imidlertid fra år til år og fra koloni til koloni, hvornår det maksimale antal reder nås, og hvornår antallet af reder begynder at aftage igen. Hertil kommer, at rederne i nogle kolonier efterhånden bliver mere og mere skjult af løvdækket. Tilsammen betyder disse forhold, at det kan være vanskeligt at afgøre, hvornår det vil være bedst at foretage registreringen af reder i den enkelte koloni. De seneste år har vi set en tendens til, at skarverne etablerer sig senere i kolonier,

hvor der er hyppig forekomst af havørn. Derfor kan det sådanne steder være fornuftigt at udskyde optællingen med nogle uger, så man bedre rammer tidspunktet med flest reder.

Når der skal tælles i trærugende kolonier, hvor nogle af rederne i løbet af foråret vil blive skjult af løvdækket, består udfordringen i at tælle så sent som muligt, men inden rederne bliver umulige at se. Sådanne kolonier optælles som regel ved at gå gennem kolonien og kigge op i træerne. Herved reduceres risikoen for at overse reder, men fremgangsmåden bevirker, at mange af fuglene skræmmes fra rederne under tællingen.

Vi tilstræber at få talt rederne i kolonien omkring det tidspunkt, hvor der er flest reder i kolonien. Men det antal reder, der kan tælles på det tidspunkt, vil næsten altid være lavere end det samlede antal ynglepar, der gør forsøg på at yngle i kolonien set hen over hele sæsonen. Afvigelsen opstår typisk, fordi ikke alle skarver kommer i gang med at yngle på samme tidspunkt. Så nye reder kan blive etableret efter tællingen er udført. Det forekommer også, at reder forsvinder før tællingen, typisk fordi nogle af yngleparrene giver op, hvorefter rederne bliver pillet fra hinanden af andre skarver, der genbruger redematerialet til deres egne reder, eller reden bliver overtaget af et nyt ynglepar. Typisk vil der dog kun være en lille forskel mellem antallet af par, der forsøger at yngle, og antallet af reder, der er til stede i kolonien, når der i løbet af sæsonen er flest.

En drone kan være et godt værktøj til at hjælpe med at tælle skarvreder. Dels kan dronefotos i mange kolonier give et godt og præcist overblik, og man kan i fred og ro efterfølgende gennemgå billederne og tælle antallet af reder. Desuden vil brugen af en drone oftest give færre forstyrrelser af skarver og andre ynglefugle end en traditionel optælling. Især for jordrugende kolonier er en drone et godt værktøj, mens det kan være vanskeligere at tælle skarvreder på dronefotos, hvor skarverne yngler i træer. I 2025 blev omkring 15 kolonier optalt helt eller delvist på baggrund af fotos eller film taget fra en drone.

I forbindelse med optællinger af vandfugle fra fly om foråret tages der nogle gange fotos af kolonierne, der ligesom dronefotos er velegnede til at opgøre antallet af reder. I 2025 blev nogle af kolonierne ved Læsø fotograferet fra fly. Dette skete dog først efter ynglesæsonen, men på et tidspunkt, hvor rederne stadig var nogenlunde synlige.

Skarvkolonier kan ofte ses på ortofotos taget fra fly om foråret. I nogle tilfælde er sådanne fotos benyttet til at vurdere antallet af reder i kolonierne, typisk når vi først fra andre kilder har fået kendskab til, at der var ynglende skarver så lang tid efter ynglesæsonens afslutning, at det ikke har været muligt at tælle rederne på normal vis. Dette er dog en nødløsning, idet kvaliteten af billederne sjældent muliggør en præcis optælling, ligesom billederne ikke nødvendigvis er taget på det optimale tidspunkt på foråret i forhold til optælling af skarvreder.

3. Den samlede ynglebestand i 2025

3.1 Udvikling i forhold til året før

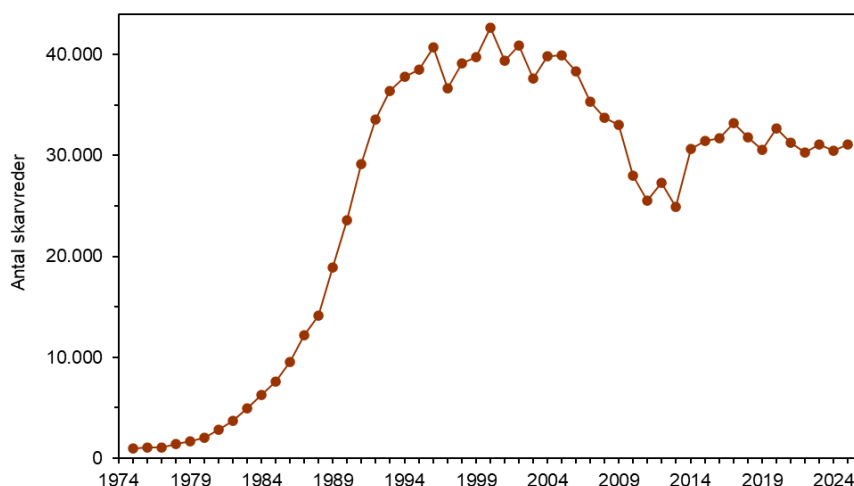
I 2025 blev der talt 31.157 skarvreder i Danmark. Det svarer til en fremgang på 2,2 % eller 678 reder i forhold til 2024, hvor der blev registreret 30.479 reder (Sterup & Bregnballe 2025; efter udgivelse af rapporten for 2024 blev der tilvejebragt oplysninger om forekomst af yderligere i alt ca. 198 reder i fire kolonier (se afsnit 3.3), hvorfor antallet af reder i 2024 er blevet opjusteret efterfølgende).

Siden 2014 har ynglebestanden af skarver i Danmark været stabil, varierende mellem ca. 30.000 og 33.000 par (Figur 3.1). Dette svarer til ca. 80 % af det antal, der yngede i Danmark i perioden 1996-2005, hvor bestanden kulminerede med omkring 40.000 par.

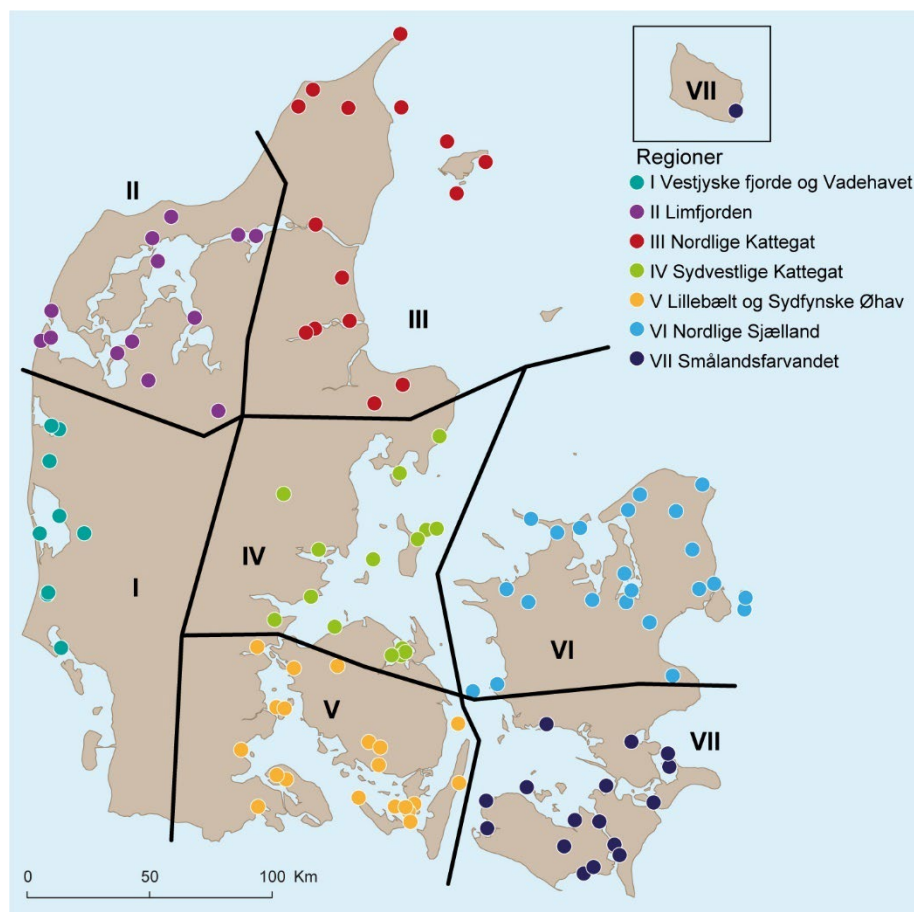
Med henblik på at kunne følge regionale forskelle i udviklingen i skarvbestanden, har vi opdelt landet i syv områder (Fig. 3.2). Opdelingen er primært sket med udgangspunkt i naturlige afgrænsninger af større vandområder, hvor skarverne fra regionen formodes at finde størsteparten af deres føde.

Fra 2024 til 2025 var der fremgang i fire regioner og tilbagegang i tre, og alle ændringer var forholdsvis beskedne. De største relative forskelle var en fremgang på 11 % i regionen 'Nordlige Sjælland', en fremgang på 10 % i 'Vestjyske fjorde og Vadehavet' og en tilbagegang på 7 % i 'Sydvestlige Kattegat'.

Figur 3.1. Udviklingen i antallet af skarvreder i Danmark 1975-2025.



Figur 3.2. Afgrænsningen af de syv regioner, der benyttes ved opgørelsen af ynglebestanden af skarver. Prikkerne angiver de steder i landet, hvor der var skarvkolonier i perioden 2017-2021.

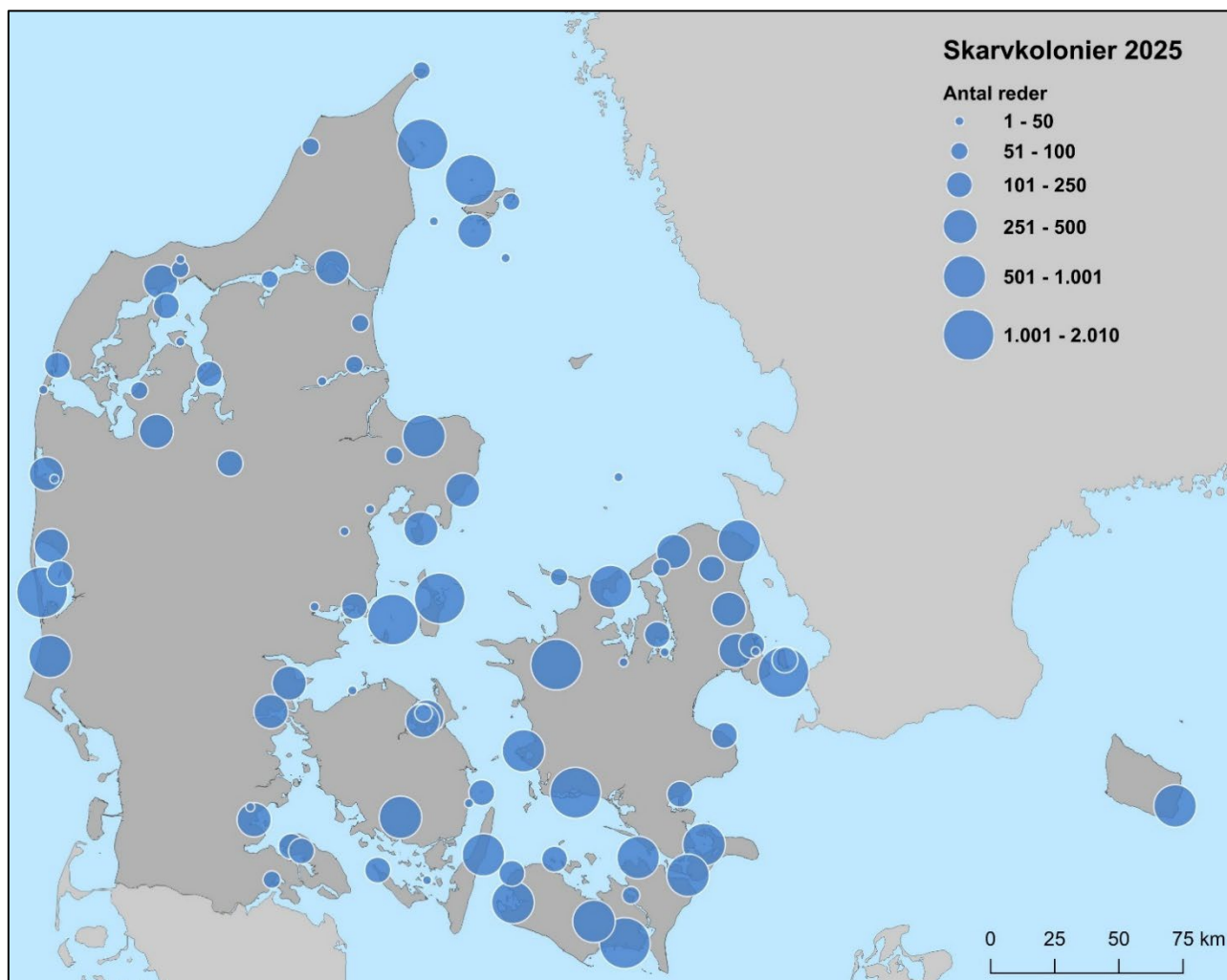


3.2 Kolonierne

Placering og størrelse af de danske skarvkolonier i 2025 er vist i Figur 3.3.

Der blev i 2025 registreret i alt 88 skarvkolonier. Dette er fire kolonier færre end i 2024 og samme antal som i 2023. Det hidtil højeste antal er 93 kolonier i 2020. Gennemsnittet for de seneste 10 år, 2015-2024, ligger på 84 kolonier.

Der var i 2025 ni kolonier med mere end 1.000 reder, hvilket er tre flere end i 2024. I årene 2018-2024 har antallet af kolonier med mere end 1.000 reder svinget mellem seks og ni. Stavns Fjord på Samsø var fortsat landets største koloni, hvilket den har været siden 2007. Her var der i 2025 2.010 reder, hvilket var stort set som året før. Kolonien gik kraftigt tilbage i størrelse fra 2023 til 2024, efter at ynglesuccesen i flere år har været lav pga. prædation og/eller forstyrrelser fra havørne. De øvrige kolonier med over 1.000 reder var: Ormø ved Sydsjælland (1.596 reder), Peberholm i Øresund (1.200 reder), Skarresø på Vestsjælland (1.182 reder), Hirsholmene (1.176 reder), Havrvig Polde (1.174 reder), Ålholm på Lolland (1.150 reder), Ndr. Rønner (1.120 reder) samt Svanegrunden nord for Endelave (1.057 reder). Kolonierne Ålholm og Peberholm har ikke tidligere været over 1.000 reder.



Figur 3.3. Kort over størrelse og placering af de i alt 88 danske skarvkolonier i 2025.

Der forsvandt 12 kolonier fra 2024 til 2025 (Tabel 3.1). De kolonier, der bliver opgivet, har normalt kun eksisteret i få år, er små, og/eller er blevet udsat for regulering eller forstyrrelser. Dette var også hovedreglen for de fleste af de kolonier, der forsvandt i 2025, idet de otte kun havde eksisteret i 1-3 år. Af disse var seks relativt små (under 100 reder), og de sidste to var udsat for omfattende regulering. Der forsvandt dog også flere kolonier, som havde eksisteret gennem en lang årrække. Mest bemærkelsesværdigt var det, at der i 2025 ikke yngede skarver på Vorsø. Denne koloni var landets ældste og historisk mest betydningsfulde koloni. Der har ynglet skarver på Vorsø uafbrudt siden 1945, og kolonien var i flere perioder landets eneste. Den kulminerede i størrelse med over 5.000 reder i 1991, men de sidste ti år har der kun været et par hundrede reder. En del af forklaringen på koloniens tilbagegang de seneste år er formentlig, at skarverne i et vist omfang var generet af, at øen siden 2012 har huset et ynglende havørnepar. I 2024 var en gruppe af skarver (formentlig udflyttere fra Vorsø) begyndt at yngle i Amstrup Mose beliggende blot 7 km øst for Vorsø, og her steg antallet fra 27 par i 2024 til 196 par i 2025. Kolonien ved Svingel Engsø nord for Stadil Fjord, der gennem flere år havde huset 190-460 reder, blev efter 12 år forladt. Her har nedbrydning af redetræer, havørne og regulering formentlig været afgørende. På Rotholmene ved Hvalpsund var der ynglende skarver i 2014-2024 (op til 338 reder) og før det i 1995-2010 (op til 1.425 reder). Oliering af æggene i en årrække har formentlig været den vigtigste faktor for koloniens forsvinden.

Tabel 3.1. Lokalteter, hvor der yngede skarver i 2024, men ikke i 2025, med angivelse af, hvor mange år i træk frem til 2024, der havde været koloni på stedet, samt redeantallet i de enkelte kolonier i 2024.

Kolonier, der var forsvundet i 2025	Antal år med koloni	Antal reder i 2024
Skjern Enge	2	218
Svingel Engsø	12	40
Rotholmene	11	46
Venø	1	3
Købsted	3	19
Vorsø	81	184
Bosserne	1	275
Langholmshoved, Sydf. Øhav	1	57
Nakkebølle Inddæmning	5	13
Snoldelev Mose	2	4
Ægholm, Møn	1	71
Storeager, Sydlolland	1	1

Der blev i 2025 fundet ynglende skarver på ti lokaliteter, hvor vi ikke havde kendskab til yngleforekomst i 2024 (Tabel 3.2). Halvdelen af disse var helt nye lokaliteter for ynglende skarver, mens der tre af stederne blot er gået et enkelt år uden ynglende skarver. Den største nyopdagede koloni (460 reder) opstod på Djævløen ved Ringkøbing. Denne koloni har nok både tiltrukket fugle fra den opløste koloni i Svingel Engsø og fra de regulerede kolonier beliggende længere sydpå i Ringkøbing Fjord.

For to af de nye kolonier (Djævløen og Lindersvold) har vi konstateret, at der også var ynglende skarver i 2024, uden at vi havde kendskab til det (se også afsnit 3.3).

Tabel 3.2. Lokalteter med kolonier, der var nye i 2025, med angivelse af seneste yngleforekomst af skarv på den pågældende lokalitet og redeantallet i de enkelte kolonier i 2025. En '*' angiver lokaliteter, hvor der ikke tidligere har ynglet skarver.

Kolonier, der var nye i 2025	Seneste yngleforekomst	Antal reder i 2025
Fjand Ø	2000	251
Klægbanken	2023	149
Djævløen, Ringkøbing Fjord ^a	*	460
Harboøre Fjord	2023	38
Nørrestrand, Horsens	2015	11
Egå Engsø	*	2
Klintholm	2023	11
Slivsø	*	26
Kaninøen, Christianshavns Vold	*	20
Lindersvold, Faxe ^a	*	130

^a Vi fik først kendskab til kolonierne på Djævløen og ved Lindersvold i 2025, men har efterfølgende konstateret, at der begge steder også yngede skarver her i 2024.

Udviklingen i de enkelte skarvkolonier – og i alt for de syv regioner – i årene 2021-2025 er vist i Tabel 3.3.

Tabel 3.3. Antal skarvreder optalt i 2021-2025 fordelt på kolonier og i alt for de enkelte regioner samt for hele Danmark. Tal i fed skrift angiver, at der blev gennemført forvaltende indgreb i hele eller dele af kolonien i form af oliering af æg, fjernelse af reder eller bortskræmning (udført af Naturstyrelsen eller private lodsejere efter tilladelse fra Naturstyrelsen). "-" angiver, at det vurderes, at der i det pågældende år ikke var yngleforsøg på lokaliteten, men at det ikke vides med sikkerhed.

Region	Lokalitet	2021	2022	2023	2024	2025
Vestjyske fjorde og Vadehavet						
	Havrvig Polde	1.098	960	952	1.104	1.174
	Filsø Mellemsø	944	814	773	878	521
	Djævløen	0	0	0	70	460
	Fjand Ø	0	0	0	0	251
	Klægbanken	257	0	90	0	149
	Sandøen, Felsted Kog	525	7	267	127	15
	Skjern Enge	72	0	54	128	0
	Svingel Engsø	285	463	239	40	0
	I alt	3.181	2.244	2.375	2.347	2.570
Limfjorden						
	Melsig	816	766	662	434	408
	Flyndersø	374	418	353	300	320
	Hald Sø	214	229	204	230	227
	Krik Sandø	0	0	0	153	124
	Lovns Sø	15	12	12	101	105
	Ejerslev Røn	0	11	14	8	104
	Spøttrup Sø	35	55	76	89	87
	Rønholm	276	212	107	118	69
	Selbjerg Vejle	0	16	82	58	55
	Lund Fjord	59	24	79	64	50
	Harbøre Fjord	252	198	45	0	38
	Middelgrund	0	0	2	8	9
	Rotholmene	282	220	254	46	0
	Venø	0	0	0	3	0
	Thyborøn Fjord	0	0	188	0	0
	I alt	2.323	2.161	2.078	1.612	1.596
Nordlige Kattegat						
	Hirsholmene	750	1.028	1.049	968	1.176
	Ndr. Rønner	190	1.010	945	1.291	1.120
	Fuglsø Mose	1022	1263	1031	825	858
	Rørdal Lergrave	608	553	538	462	426
	Sdr. Rønner	250	358	378	207	374
	Molhøj Sø	0	0	2	55	97
	Skagen Nordstrand	89	51	90	60	85
	Nørlev Sø	-	30	59	42	76
	Vesterkær ved Ringsø	32	57	54	94	73
	Toftesø	118	123	72	69	63
	Knogen, Læsø	26	0	0	12	56
	Kielstrup Sø	133	148	135	79	49
	Læsø Rende Fyr	-	40	62	35	30
	Met-mast Læsø	-	-	7	10	16
	Købsted	-	8	25	19	0
	Treskelbakkeholm	31	0	0	0	0
	Ouegård, Mariager Fjord	20	0	0	0	0
	Sindal, Uggerby Å	5	0	0	0	0
	I alt	3.274	4.669	4.447	4.228	4.499

Region	Lokalitet	2021	2022	2023	2024	2025
Sydvestlige Kattegat						
	Stavns Fjord	2.428	2.687	2.629	2.019	2.010
	Svanegrunden	1.547	1.118	1.225	1.175	1.057
	Esbechholme/Flinth., Od. Fj.	94	131	471	514	486
	Rands Fjord	417	354	422	311	346
	Vængesø	369	306	330	402	327
	Sorteø, Odense Fjord	142	189	195	216	284
	Rugård Sø	156	194	270	249	265
	Amstrup Mose, Gylling	0	0	0	27	196
	Stenøerne, Odense Fjord	13	110	215	81	72
	Årslev Engsø	0	0	0	7	43
	Mågeøerne	259	201	137	57	41
	Nørrestrand, Horsens	0	0	0	0	11
	Egå Engsø	0	0	0	0	2
	Bosserne	0	0	0	275	0
	Vorsø	236	235	235	184	0
	Møllegrund	-	-	3	-	-
	Vigelsø	335	209	0	0	0
	Lindholm, Samsø	98	0	0	0	0
	Engsøen, Gyldensteen	40	0	0	0	0
	I alt	6.134	5.734	6.132	5.517	5.140
Lillebælt og Sydfynske Øhav						
	Botofte Skovmose, Langeland	460	458	597	875	953
	Brændegård Sø	1102	1134	1047	878	833
	Hopsø	438	560	552	410	383
	Kidholmene	150	183	311	297	270
	Olde Nor	204	210	192	224	241
	Haven v/Søby, Ærø	49	20	124	168	159
	Vresen	439	467	250	160	145
	Bundsø, Als	181	255	258	175	140
	Gråsten Slotssø	7	22	62	78	73
	Ll. Græsholm ved Bredholm	213	643	430	97	50
	Slivsø	0	0	0	0	26
	Klintholm	-	6	8	0	11
	Langholmshoved, Sydf. Øhav	34	4	0	57	0
	Nakkebølle Inddæmning	55	69	59	13	0
	Bastholm/Småholmene/Årø Kalv	0	53	99	0	0
	Føns Vang, SV for Nørre Aaby	18	5	0	0	0
	Vogterholm, Sydfynske Øhav	386	0	0	0	0
	Arreskov Sø	24	0	0	0	0
	I alt	3.760	4.089	3.989	3.432	3.284

Region						
	Lokalitet	2021	2022	2023	2024	2025
Nordlige Sjælland						
	Peberholm, Øresund	103	323	327	500	1200
	Skarresø	571	569	710	1027	1182
	Hellebæk Skov	776	713	743	746	729
	Hovvig	726	770	798	663	586
	Højbjerg Skov, Korsør	399	349	297	532	576
	Vaserne	186	203	366	372	482
	Holløse Bredning/Ellemosen	386	444	356	305	272
	Damhussøen	228	248	264	295	260
	Selsø	341	271	336	211	245
	Esrum Sø	284	230	235	250	242
	Saltholm	584	230	293	250	200
	Søholm Engsø	0	6	49	200	156
	Sortedamssøen	125	150	140	160	139
	Overby, Sjællands Odde	140	101	115	115	88
	Arresø ved Arresøkanal	114	124	154	159	82
	Bognæs	43	48	49	56	26
	Tempelkrogsøen	4	12	18	26	26
	Lysegrund Fyr	20	22	20	20	20
	Kaninøen, Chr.havns Vold	0	0	0	0	20
	Snoldelev Mose	0	0	1	4	0
	Svaleø, Risø	0	1	0	0	0
	Utterslev Mose	0	1	0	0	0
	I alt	5.030	4.815	5.271	5.891	6.531
Smålandsfarvandet						
	Ormø	1.118	1.697	1.525	1.610	1.596
	Ålholm	512	491	559	923	1.150
	Lindholm, Møn	0	35	878	825	875
	Nakskov Fjord	829	786	743	970	809
	Malurtholm	1.163	424	698	685	721
	Maribo Sønderlø	982	817	587	637	645
	Hundsemyre, Bornholm	418	516	490	541	587
	Dyrefod	138	428	242	612	577
	Rågø Sande	491	619	473	387	233
	Lindersvold ved Faxe	0	0	0	30	130
	Vensholm	261	216	281	105	124
	Hjelm Ø	35	50	80	55	90
	Ægholm	530	0	0	71	0
	Storeager, Sydlolland	0	0	0	1	0
	Tyreholm	1055	517	231	0	0
	Strandby, Guldborgsund	3	0	0	0	0
	I alt	7.535	6.596	6.787	7.452	7.537
Danmark – Total		31.237	30.308	31.079	30.479	31.157

3.3 Supplerende oplysninger fra tidligere år

Næsten hvert år, efter at den årlige rapport om ynglende skarver er udkommet, modtager vi enkelte oplysninger om yngleforekomster, som vi ikke havde kendskab til, da rapporten blev skrevet. Efter udgivelsen af rapporten for 2024 har vi fået nye oplysninger fra fire lokaliteter:

- I 2024 fik vi kendskab til en ny koloni ved Lovns Sø nær Hvalpsund, hvor der blev set 13 reder, dog uden en målrettet optælling. Vi har dog efterfølgende konstateret, at antallet af reder var væsentligt højere, idet ca. 101 reder kan tælles på ortofotos taget i foråret 2024.
- I foråret 2025 blev der fundet en ny skarvkoloni på Djævleøen ud for Ringkøbing. På ortofotos taget i foråret 2024 kan det ses, at der allerede på dette tidspunkt var ynglende skarver her. Kolonistørrelsen i 2024 vurderes forsigtigt til ca. 70 reder.
- Vi fik i 2025 kendskab til en ny koloni ved Lindersvold nær Faxe på Sydsjælland. Ifølge en note til en optælling af rastende skarver i juni 2024 var der på dette tidspunkt mindst 30 reder (DOFbasen).
- På en meteorologi-mast, der står ude i havet sydøst for Læsø, blev der fundet 7 skarvreder i 2023. Vi havde ikke oplysninger om yngleforekomst her i 2024, og det blev derfor antaget, at der ikke ynglede skarver. I 2025 blev der observeret ca. 15 reder i kolonien. På baggrund af forekomsterne i 2023 og 2025 har vi nu antaget, at der ynglede 10 par i 2024.

Med ovenstående oplysninger opjusteres antallet af skarvreder i Danmark i 2024 med i alt 198 reder fra 30.281 reder til 30.479 reder og antallet af kolonier fra 89 til 92.

3.4 Skarvernes ynglefænologi, ynglesucces og effekter af havørn

Der foregår ikke nogen systematisk overvågning af skarvernes ynglefænologi og -succes i Danmark, men i forbindelse med optællingerne, ringmærkning af skarvunger og besøg på nogle af lokaliteterne i andre sammenhænge, samles der forskellige oplysninger om forholdene i de enkelte kolonier. De oplysninger kan eksempelvis bidrage med viden om, hvorvidt skarverne ynglede med succes, hvornår rederne blev etableret, og om skarverne blev påvirket af havørne. Nogle af disse supplerende oplysninger er gennemgået nedenfor.

Havørnen genindvandrede til Danmark midt i 1990'erne. Bestanden rundede 100 besatte redeterritorier i 2019, og i 2024 var der kendskab til 160 besatte redeterritorier (Skelmose & Larsen 2025). De tætteste ynglebestande af havørn findes på Fyn, Sjælland og Lolland-Falster. Da havørne ikke begynder at yngle, før de er 4-5 år gamle, optræder der spredt rundt i Danmark (især i kystområderne) mange yngre, ikke-ynglende ørne. Det er ofte disse unge ørne, der giver betydelige forstyrrelser af de ynglende skarver. De seneste år har vi fra stort set hele landet set mange eksempler på, at havørnene påvirker skarvernes ynglesucces. Havørne fanger sjældent voksne skarver, men de kan tage unger (og af og til æg) i rederne. Typisk består den største påvirkning af ynglesuccesen dog tilsyneladende i, at sølvmåger og krager stjæler æg, når en havørn har skræmt de voksne skarver væk fra rederne. Desuden er der set

tilfælde, hvor små skarvunger er døde af kulde, efter en havørn har taget ophold i en skarvkoloni og derved har afholdt forældrefluglene fra at vende tilbage til rederne.

En anden effekt af forekomst af havørne i skarvkolonier er, at ynglesæsonen kan blive forsinket. Tilsyneladende er de tidligst ankomne skarver ikke trygge ved at påbegynde redebygning og æglægning, når der er havørne i området. I stedet udskydes ynglestart, indtil der er ankommet flere skarver til kolonien.

Ud over forekomst af havørne vides det fra tidligere undersøgelser, at temperaturen i marts kan have stor betydning for skarvernes æglægningstidspunkt (Gienapp & Bregnballe 2012), og at udbuddet af føde nær kolonierne er af stor betydning for, hvor mange unger de ynglende skarver får på vingerne.

Nedenfor gennemgås eksempler på observationer i kolonierne i 2025.

Kielstrup Sø: Denne koloni ved Mariager Fjord er gået betydeligt tilbage i størrelse gennem de seneste år, og der var blot 49 reder i 2025. Der var meget uro ved optællingen 23. april pga. jagende havørn i området. 13. maj sad der blot 3 skarver på grene i kolonien, og 30. maj sås ingen skarver på stedet.

Stavns Fjord: Denne koloni har været kraftigt påvirket af havørne gennem flere år, hvilket formentlig var hovedårsagen til, at kolonien gik tilbage med ca. 600 reder fra 2023 til 2024. De seneste år har mønstret været, at skarverne har klaret sig fint i en større delkoloni i tilknytning til resterne af et tjørnekrat på Yderste Holm, mens der næppe er kommet unger på vingerne fra delkolonierne på Kolderne og de øvrige dele af Yderste Holm. Samme billede sås i 2025. Ved optællingen 14. maj var der dog fuldlagte kuld i mange af rederne på Kolderne, men 12. juni var alle disse tomme, og der kom altså ikke unger på vingerne fra de 743 reder på Kolderne og en isoleret subkoloni på 70 reder på Yderste Holm. I den store subkoloni på Yderste Holm var der ca. 1.200 reder, og 14. maj var der unger i de fleste reder, hvoraf mange kuld bestod af 15-20 dage gamle unger. De seneste år er mange af de ynglende skarver rykket sammen i den subkoloni, der tilsyneladende har været den eneste med ynglesucces de seneste år. I 2023 var det 'kun' 826 af de 2.629 reder (31 % af rederne), der var placeret her, mens det var 60 % i 2025.

Svanegrund: Ved optællingen 31. maj var 90 % af de 1.057 reder tomme, og i resten var der kun et enkelt (frisklagt) æg. Der sad to havørne et par hundrede meter fra skarvkolonien.

Odense Fjord: Der blev i 2025 talt i alt 842 skarvreder på de menneskeskabte småøer i den yderste del af Odense Fjord. Disse fordelte sig på i alt 7 øer (kolonierne Stenøerne, Esbechholme og Sorteø). Kolonierne fremstår uforstyrrede, og der er ikke indikationer på, at havørne besøger kolonierne. Ved optællingen 9. maj var der på nogle af øerne unger i op mod halvdelen af rederne, og de ældste unger var 20-25 dage gamle.

Vresen: Ved optællingen 19. maj var der ingen æg i nogen af de 145 reder. Også de seneste år har der været meget få æg i rederne, når denne koloni er blevet besøgt, og forstyrrelser fra havørne kombineret med prædation fra sølvmåger formodes at være årsagen.

Botofte Skovmose: Denne skarvkoloni på Langeland blev etableret i 2014 og er vokset i størrelse næsten hvert år. Kolonien startede op i et oversvømmet

krat, men dette er nu helt nedbrudt, og de fleste skarver yngler nu på tre øer, hvor rederne er placeret både i træer og på jorden. Havørne forekommer jævnlige på lokaliteten, men dette har ikke haft den store betydning for skarvkolonien. En del af skarverne yngler tidligt, og ved optællingen 9. maj var der store unger (20-25 dage gamle) i mange reder.

Hellebæk Skov: I hvert af årene 2017-2025 er der foretaget ugentlige optællinger af aktive skarvreder i tre delområder af kolonien i Hellebæk Skov. Optællingerne af hvert delområde blev foretaget fra 1-2 faste positioner et stykke fra kolonien fra starten af marts til ind i maj, indtil nogle af rederne blev vanskelige at se pga. løvspringet. I 2025 blev de første reder etableret omkring 1. marts, og antallet af reder fortsatte med at vokse frem til slutningen af april. Den 25. marts var omkring 50 % af rederne etableret.

Rågø Sande/Rågø Kalv: Kolonien blev talt op 25. april, og her var de fleste reder tomme eller kun med et enkelt æg, og der var kun fuldlagte kuld i enkelte af de i alt 233 reder. Der optræder ofte havørne på lokaliteten.

Som ovenstående eksempler illustrerer, er havørne en væsentlig faktor for ynglesuccesen i en del af skarvkolonierne, særligt for jordrugende kolonier. De seneste år har vi set, at skarverne i flere regioner gradvist er flyttet fra jordrugende kolonier til kolonier, hvor rederne er placeret i træer og buske. På landsplan ynglede ca. 49 % af skarverne i 2021 i kolonier, hvor rederne primært var placeret på jorden. I 2025 var denne andel faldet til 36 %. Særligt markante fald er sket i regionerne 'Smålandsfarvandet' (fra 49 % til 23 %), 'Limfjorden' (fra 70 % til 47 %) og 'Lillebælt og Sydfynske Øhav' (fra 29 % til 7 %). Det er ikke nødvendigvis kun havørne, der er forklaringen på denne udvikling. Jordrugende kolonier er også mere sårbare over for udbrud af smitsomme sygdomme, som det sås i forbindelse med udbrud af fugleinfluenza i enkelte kolonier i 2022 (Sterup & Bregnballe 2022, Bregnballe m.fl. 2025). Desuden udføres menneskelig indgriben for at begrænse koloniernes størrelse lettere i jordrugende kolonier.

3.5 Mulige årsager til de seneste års udvikling i ynglebestanden

Ynglebestanden af skarver i Danmark gik i 2025 frem med 2,2 % efter en nogenlunde tilsvarende tilbagegang året før. Bestanden har overordnet set ligget på et stabilt niveau i perioden 2014-2025 med i gennemsnit ca. 31.350 par.

En række faktorer indvirker på antallet af skarver, der årligt gør forsøg på at yngle i Danmark. Størrelsen af den danske skarvbestand er grundlæggende bestemt af balancen mellem dødelighed og ynglesucces. Dertil kommer forskellige forhold, der kan spille ind på, om skarverne vælger at yngle eller ej det pågældende år. Dette omfatter bl.a. fuglenes kondition og fødeudbuddet i foråret. I princippet vil forholdet mellem indvandring og udvandring også spille ind. Vores vurdering er dog, at indvandring fra udlandet og udvandring til udlandet har en beskeden indflydelse på, hvor mange skarver der yngler i Danmark i det enkelte år.

Skarvernes dødelighed kan stige markant i kolde vintre, og efter de kolde vintre 2009/10 og 2010/11 faldt skarvbestanden i Danmark med over 20 % (Fig. 3.1, Herrmann m.fl. 2021). Siden har vintrene dog generelt været milde. Der er ikke jagttid på skarver i EU, men en del bliver reguleret som følge af konflikter med fiskeriinteresser. Især i Frankrig, hvor en stor del af de danske skarver overvintrer, har der i mange år fundet en omfattende regulering sted.

I Danmark er et stigende antal skarver blevet reguleret over de seneste år. Ifølge det indberettede vildtudbytte blev der i de seks jagtsæsoner 2017/18-2022/23 i gennemsnit nedlagt ca. 5.390 skarver, mens der i sæsonen 2023/24 blev nedlagt 9.231, og det foreløbige tal for jagtsæsonen 2024/25 er på 8.342 skarver. Før 2017 lå dette tal typisk mellem 2.000 og 4.000; for de ti jagtsæsoner 2007/08-2016/17 således i gennemsnit 3.200 ([Aarhus Universitets vildtudbyttestatistik](#)). Det reelle antal regulerede fugle ligger sandsynligvis højere. Således blev der i 2023 reguleret ca. 11.700 skarver i Danmark ifølge en opgørelse over dispensationer fra EU's fuglebeskyttelsesdirektiv udarbejdet af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (<https://mst.dk/media/wit-njvog/2023-national-oversigt.pdf>). Fra ringmærkning ved vi, at en del af disse regulerede skarver hører til den danske bestand, men en væsentlig del af de nedlagte fugle udgøres af unge og ældre fugle fra andre lande, der efter ynglesæsonen trækker til danske farvande.

Regeringen indgik sammen med Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet en ny fiskeriaftale i juli 2025, der også indeholder et mål om at øge indsatsen for bekæmpelse af skarver. Aftalen indebærer blandt andet, at det fremover skal blive lettere at søge om og udnytte tilladelser til at regulere skarver. Det forventes på den baggrund, at antallet af nedlagte skarver vil stige de kommende år.

Også udbrud af sygdomme rammer i nogle tilfælde skarver og kan forårsage høj dødelighed i skarvkolonier. I 2022 var der udbrud af fugleinfluenza i flere skarvkolonier i det sydøstlige Danmark (Sterup & Bregnballe 2022, Bregnballe m.fl. 2025). Dette medførte lokalt en høj dødelighed for ynglefuglene og en nedgang i antallet af ynglepar i de berørte kolonier.

Skarvernes ynglesucces vurderes primært at være påvirket af forvaltningstiltag, prædation og forstyrrelser fra havørne, samt af fødeudbuddet omkring den enkelte koloni. Desuden kan perioder med regn og blæst på kritiske tidspunkter reducere ungernes overlevelse. Ynglesuccesen varierer meget fra koloni til koloni og fra år til år. Gennem en del år har forvaltningstiltag bevirket, at mere end 10 % af de ynglende skarver blev forhindret i at få unger. Som omtalt andre steder i denne rapport har havørne tilsyneladende en stadigt stigende påvirkning af den danske skarvbestand, og effekten af havørne er nok større end af forvaltningstiltagene i kolonierne. For 2023 vurderedes det således, at havørne forhindrede mindst 15 % af skarverne i at få unger (Sterup & Bregnballe 2023).

Samlet set vurderes det, at de seneste års milde vintre har haft en positiv indvirkning på den danske skarvbestands udvikling, mens forvaltningstiltag, et øget antal nedlagte fugle i Danmark og ikke mindst en øget påvirkning fra havørne har haft den modsatte effekt. Det er også sandsynligt, at de danske farvandes generelt dårlige miljøtilstand påvirker fiskebestandene i visse egne af landet (fx i Limfjorden) i en sådan grad, at også tilgængeligheden af føde for skarverne er en faktor af stigende betydning.

Forvaltningstiltag i ynglekolonier har siden 2016 omfattet en forholdsvis stor andel af bestanden og har medvirket til at begrænse ungeproduktionen, samt afholdt nogle af de nye kolonier fra at vokse. Dette medvirker til at holde bestanden på et lavere niveau end ellers, særligt i de dele af landet, hvor den mest intensive regulering finder sted. Regulering af kolonier og forekomst af havørne går primært ud over skarvernes ynglesucces og indvirker på, hvor skarverne vælger at gøre forsøg på at yngle. Da skarver normalt først yngler

i en alder af 3-4 år, går der nogen tid, inden en reduceret ynglesucces afspejler sig i størrelsen af landets samlede ynglebestand.

Der foregår ikke nogen systematiske registreringer af ynglesucces, overlevelse, dødsårsager og fødeudbud samt flytninger mellem kolonier. Viden om disse forhold ville kunne give et bedre grundlag for at forklare de observerede nationale og regionale ændringer i antallet af ynglende skarver.



Foto 3.1. Skarv med unger. Botofte Skovmose, 9. maj 2025. Foto: Jacob Sterup.

4. Forvaltende tiltag i kolonier i 2025

4.1 Baggrund

Hvert år giver Naturstyrelsen tilladelse til indgreb/regulering i en del skarvkolonier. Det drejer sig primært om kolonier, hvor der er særlig store bekymringer for, at skarverne vil kunne skade fiskebestande og fiskeriinteresser inden for skarvernes fourageringsområder. Tilladelserne gives i henhold til *Bekendtgørelse om Vildtskader* og den danske forvaltningsplan for skarv (Miljøstyrelsen 2022). I nogle kolonier gennemfører Naturstyrelsen selv indgrebene, mens de andre steder udføres af lodsejerne eller af de personer, der har brugsretten på ejendommen.

Tiltagene finder som regel sted ud fra et ønske om at undgå, at skarverne får succes med at etablere nye kolonier eller for at begrænse størrelsen af en eksisterende koloni. I kolonier, hvor skarverne har rede på jorden, består indgrebet oftest i at sprøjte madolie på æggene, så de ikke klækker, mens der andre steder fjernes æg eller hele reder. Hvor skarverne yngler i træer, består indgreb som regel i, at der gøres forsøg på at skræmme skarverne bort, eksempelvis ved at foretage beskydning af skarver nær kolonien.

Nærværende gennemgang omfatter kun tiltag i de kolonier, hvor vi med sikkerhed ved, at skarverne fik bygget reder. Nogle steder bliver der gennemført regulering og bortskræmning, når der er tegn på, at skarverne forsøger at etablere en ny koloni, men endnu ikke er begyndt at bygge reder. Oplysninger om, hvor der er gennemført regulering og bortskræmning, inden skarverne har bygget reder, har vi haft vanskeligt ved at tilvejebringe både for 2025 og for tidligere år.

I den følgende gennemgang er der, pga. manglende data for dette, heller ikke medtaget oplysninger om beskydning ved kolonier, hvor der på regulerings-tidspunktet var etableret reder. Tilladelser til beskydning gives typisk i perioden op til og i starten af ynglesæsonen, dvs. frem til og med marts, eller efter ynglesæsonen, men i nogle tilfælde har der også været givet tilladelse til beskydning i yngletiden for at forhindre spredning af en koloni til nye områder.

Gennemgangen er baseret på oplysninger, som vi har modtaget fra Naturstyrelsens vildtkonsulenter og i enkelte tilfælde fra de personer, der har udført reguleringen. Nogle år har vi desuden brugt data fra "Vilreg", der er det it-system, der bruges, når man ansøger om tilladelse til regulering efter vildtskadebekendtgørelsen. Gennem flere år har vi haft vanskeligheder med at få opdaterede og brugbare oplysninger fra Vilreg.

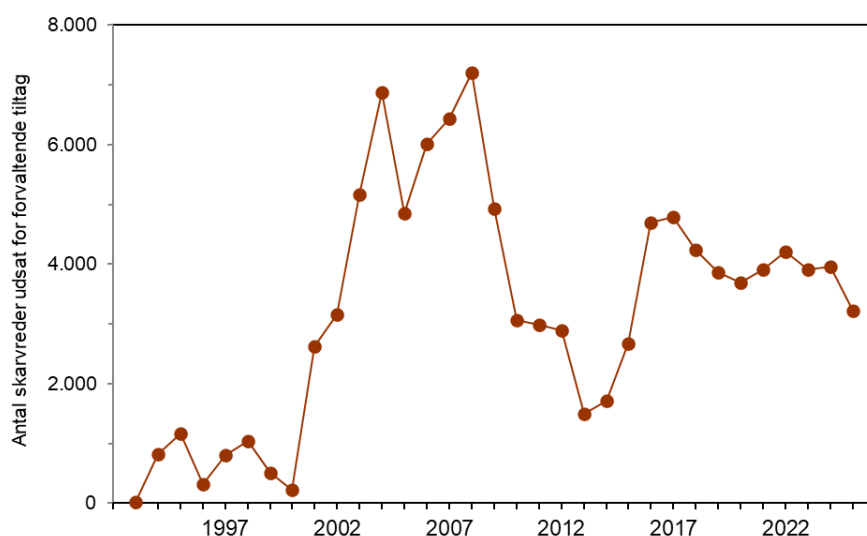
4.2 Forvaltende tiltag i 2025

I 2025 blev der efter tilladelse fra Naturstyrelsen gennemført forvaltende tiltag i 11 skarvkolonier. I ti af kolonierne foretog Naturstyrelsen selv reguleringen, mens den blev foretaget af private i en enkelt koloni. Indgrebene berørte i alt 3.216 reder (Tabel 4.1), svarende til ca. 10,3 % af alle skarvreder i Danmark i 2025. Både det samlede antal regulerede reder og den regulerede andel af den samlede bestand ligger et stykke under niveauet for de seneste år. I årene

2016-2024 blev der i gennemsnit reguleret 4.144 reder eller 13,1 % af bestanden. I perioden fra 2003-2009 lå antallet af regulerede reder på et højt niveau, hvorefter det i perioden fra 2010-2015 lå på et relativt lavt niveau (Figur 4.1).

Det, i forhold til de seneste år, lidt lavere antal regulerede reder skyldes, at der i år ikke blev gennemført den planlagte regulering på Ndr. Rønner og Sdr. Rønner ved Læsø (i alt ca. 1.500 reder). Til gengæld var antallet af reder i Øresund, hvor alle reder reguleres, højere end normalt (i alt 1.400 reder mod 750 i 2024).

Figur 4.1. Udviklingen i antallet af ynglepar af skarver, som blev forhindret i at få unger som følge af forvaltende tiltag fra 1993 til 2025.



Reguleringen foretages i høj grad i de samme kolonier/områder fra år til år. Den mest omfattende regulering finder sted i Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord, den vestligste del af Limfjorden, Hirsholmene/Læsø og Øresund (Salt-holm/Peberholm).

Det skal generelt bemærkes, at tiltagene nogle steder indirekte berører et større antal reder, end det her angivne antal. I kolonier, hvor en del af rederne lades uberørte, resulterer den menneskelige aktivitet i de regulerede dele af kolonien ofte i, at skarverne i de ikke regulerede dele af kolonien også skræmmes fra rederne, hvorefter æggene i en del af disse bliver taget af områdets måger. Desuden er der nogle år tilfælde, hvor en planlagt regulering af en koloni ikke gennemføres, fordi der ikke var æg i rederne, da reguleringen skulle udføres, og sådanne kolonier regnes ikke med som have været udsat for regulering. Endvidere er regulering i form af beskydning af voksne skarver i/ved ynglekolonier ikke medregnet i denne opgørelse, selv om den form for tiltag naturligvis har en direkte effekt på antallet af ynglende skarver. Nogle år har der været eksempler på, at der ved en koloni er nedlagt flere hundrede skarver umiddelbart inden ynglesæsonen. Omvendt er reguleringen af reder ikke altid 100 % effektiv, og hvis der kun foretages enkelte reguleringsbesøg, vil der ofte komme unger i nogle af rederne.

Vi har i 2025 nedenstående oplysninger om anvendelsen af forskellige reguleringsmetoder:

- Oliering af æggene var som sædvanlig den hyppigst anvendte metode til regulering af skarvredet. Oliering blev i 2025 gennemført i 3.067 reder fordelt på 10 kolonier (Tabel 4.1).

- Fjernelse af reder blev benyttet som reguleringsmetode i én koloni, nemlig Klægbanken, hvor 149 reder blev fjernet.
- Bortskræmning har ifølge vore oplysninger ikke fundet sted ved nogen kolonier i 2025.

Beskydning fandt sted ved nogle kolonier. Men i lighed med de foregående år, er det ikke lykkedes at få nærmere oplysninger om ved hvilke kolonier og i hvilke perioder af ynglesæsonen, der er gennemført regulering af voksne fugle. Vi har heller ikke kendskab til, hvor mange skarver der blev nedlagt ved danske ynglekolonier i 2025. Tidligere har der især været tale om nedlæggelse af fugle ved kolonierne i januar-marts eller efter ynglesæsonen, men nogle år er der også givet tilladelse til regulering ved enkelte kolonier inden for ynglesæsonen. Beskydning har de seneste år bl.a. fundet sted ved Svingel Engso, Flyndersø, Kielstrup Sø og Ålholm.

Tabel 4.1. Forvaltende tiltag gennemført i de danske skarvkolonier i 2025 med angivelse af typen af indgreb, det samlede antal reder i de berørte kolonier og antallet af reder udsat for regulering.

Lokal NST-enhed	Koloni	Type indgreb	Antal reder	
			I alt	Reguleret
Blåvandshuk	Havrvig Polde	Oliering	1.174	974
	Klægbanken	Fjernelse af reder	149	149
Vestjylland	Sandøen	Oliering	15	15
	Fjandø	Oliering	251	251
	Harboøre Fjord	Oliering	38	38
	Krik Sandø	Oliering	124	124
Thy	Hirsholmene	Oliering	1.176	159
Vendsyssel	Knogen	Oliering	56	56
	Lille Græsholm	Oliering	50	50
Fyn	Saltholm, Øresund	Oliering	200	200
Hovedstaden	Peberholm, Øresund	Oliering	1.200	1.200
Total			4.433	3.216

Som det fremgår af Tabel 4.1, omfatter reguleringen ikke altid hele kolonien. I flere af de jordrugende kolonier, hvor rederne olieres, tillades en del af skarverne at gennemføre ynglecyklus, fx Havrvig Polde og Hirsholmene. I andre kolonier, hvor skarverne yngler i buske og træer, er det forbundet med praktiske udfordringer at regulere alle reder. I 2025 er regulering dog primært sket i kolonier, hvor næsten alle reder er placeret på jorden. Peberholm er dog en undtagelse, da en stor del af rederne her er placeret i træer og krat.

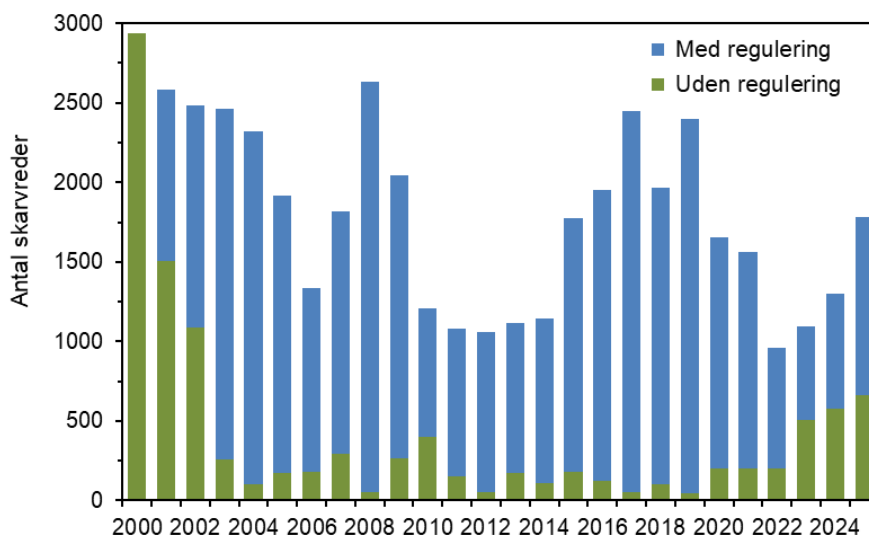
Regulering foretaget af privatpersoner (private lodsejere eller andre bemyndigede personer/lokale foreninger) skete i 2025 kun i en enkelt koloni: Lille Græsholm i Det Sydfynske Øhav.

Det er i vidt omfang i de samme kolonier, der foretages regulering år efter år. I 2025 var der imidlertid enkelte af de kolonier, som ellers årligt reguleres, der undgik regulering. I Ringkøbing Fjord sker der som udgangspunkt regulering af alle reder på nær 200 reder på Olsens Pold (Havrvig Polde). De sidste par år har antallet af reder uden regulering dog været større (Figur 4.2), da der er opstået nye kolonier, der er opdaget for sent i forhold til regulering, både på Havrvig Pold og Djævløen. I kolonierne på Ndr. Rønner og Sdr. Rønner ved Læsø foretages jævnligt regulering, men dette skete ikke i 2025. På Rotholmene i Limfjorden er æggene som regel blevet olieret, men i 2025 blev der ikke etableret en koloni her. På Vresen i Storebælt foregår regulering ikke hvert år,

og i 2025 var der (som i 2024) kun få reder og få æg, så regulering blev ikke gennemført. I kolonierne Kidholmene, Botofte Skovmose og Dyrefod er skarverne blevet reguleret gennem flere år, men ikke de seneste år.

Nogle år modtager vi oplysninger om, at der er set tegn på ulovlig regulering i danske skarvkolonier. I 2025 var der et enkelt eksempel på dette. På Knogen ved Læsø var alle 56 reder tomme ved et besøg sidst i maj, og der lå friske, knuste æg ved siden af rederne. Disse observationer tyder på, at ulovlig menneskelig indgriben havde fundet sted; her til trods for alle æg i øvrigt var blevet olieret.

Figur 4.2. Udviklingen i antallet af skarvreder i Ringkøbing Fjord 2000-2025. "Med regulering" angiver antallet af regulerede reder. I langt de fleste tilfælde bestod reguleringen i at oliere æggene, men nogle år er reguleringen i enkelte af kolonierne sket ved at fjerne reder.



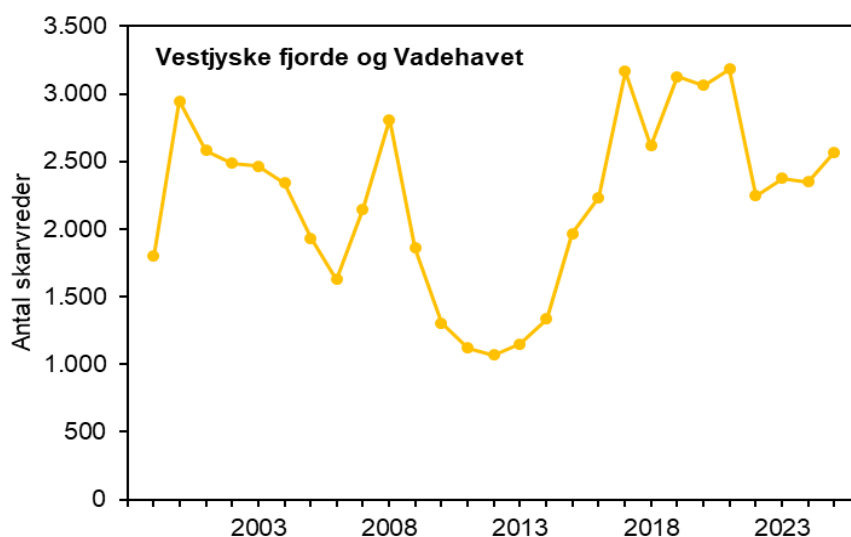
5. Udviklingen i regionerne

5.1 Vestjyske fjorde og Vadehavet

I Vestjylland blev der i 2025 optalt 2.570 skarvreder fordelt på seks kolonier. Dette er ca. 10 % flere end i 2024.

Vestjylland er den region med det mest varierende antal ynglende skarver, og de sidste tyve år har bestanden fluktueret mellem godt 1.000 reder og mere end 3.000 reder (Figur 5.1). Størsteparten af skarverne yngler i Ringkøbing Fjord, hvor de fleste af rederne siden 2003 er blevet reguleret. Variationer i fødeudbuddet vurderes at spille en væsentlig rolle for antallet af skarver, der yngler i Ringkøbing Fjord. I 2020 skete der et større fald i antallet af ynglende skarver i fjorden, hvilket formentlig skyldtes, at en del af skarverne dette år udvandrede til den forholdsvis nye koloni i Filsø.

Figur 5.1. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i region 'Vestjyske fjorde og Vadehavet' 1999-2025.



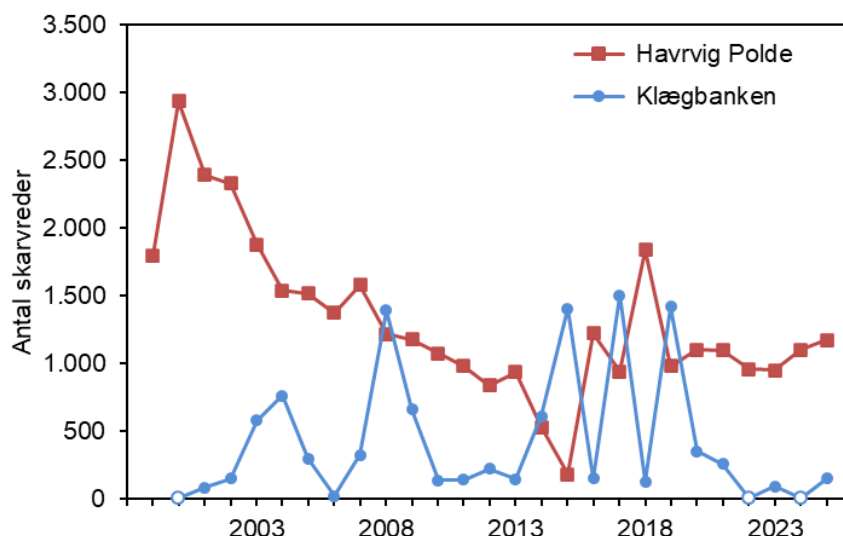
I Ringkøbing Fjord ligger den mest stabile koloni på Havrvig Polde. Her blev der i 2025 talt 1.174 reder (fordelt med 900 på Olsens Pold, 233 på Havrvig Pold og 41 på Vinterleje Pold), hvilket er 70 mere end året før (Figur 5.2). På Klægbanken var der 149 reder i 2025 (ingen her i 2024) (Figur 5.2). Der blev i 2025 opdaget en ny skarvkoloni på Djævløen ved Ringkøbing, og her taltes 460 reder. Ortofotos fra 2024 afslørede, at der også i det år yngede skarver på øen (ca. 70 reder). I Skjern Enge var der ikke forsøg på kolonidannelse, efter rederne de sidste to år er fjernet af Naturstyrelsen.

I Filsø Mellemsø gik kolonien markant tilbage, fra 878 til 521 reder. Disse fordelte sig med 363 reder i træer i nordvestenden af søen ('Under Holmbanken') og 158 reder på jorden på øen Storeholm. Tilbage i 2020, hvor der blev talt 985 reder i kolonien, var 749 af rederne placeret på Storeholm. Tilbagegangen her skyldes formentlig jævnlig forekomst af havørne.

I Nisum Fjord gik kolonien på Sandøen tilbage fra 127 til 15 reder, men til gengæld opstod en ny koloni på Fjandø, hvor der blev talt 251 reder. Der har sidst ynglet skarver på Fjandø i 2000.

Kolonien ved Svingel Engso forsvandt i 2025 efter et par år med kraftig tilbagegang. I 2024 var der 40 reder her.

Figur 5.2. Udviklingen i antallet af beboede skarvredere på Havrvig Polde og Klægbanken 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.



5.2 Limfjorden

Der blev talt 1.596 skarvredere i og omkring Limfjorden i 2025, hvilket er stort set som i 2024. De fordelte sig på 12 kolonier.

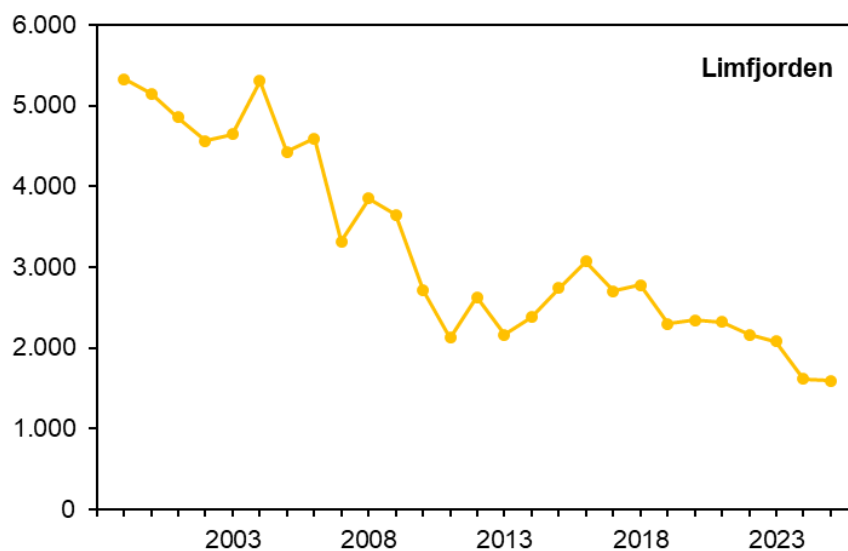
Ynglebestanden i området kulminerede med godt 5.000 reder omkring år 2000. Herefter gik bestanden tilbage, men lå fra 2010 til 2023 relativt stabilt mellem 2.000 og 3.000 reder, dog med en faldende tendens de senere år (Figur 5.3). Antallet af reder i 2024 og 2025 er det laveste siden 1993.

Regionens største koloni er fortsat Melsig i Arup Vejle, men antallet af reder her har været nedadgående i en årrække. I 2025 blev der talt 408 reder mod 434 i 2024 (Figur 5.4). Som de sidste tre år var der tre andre, mindre kolonier inden for 12 km fra Melsig: Lund Fjord med 50 reder (64 i 2024), Selbjerg Vejle med 55 reder (58 i 2024) og Ejerslev Røn med 104 reder (8 i 2024).

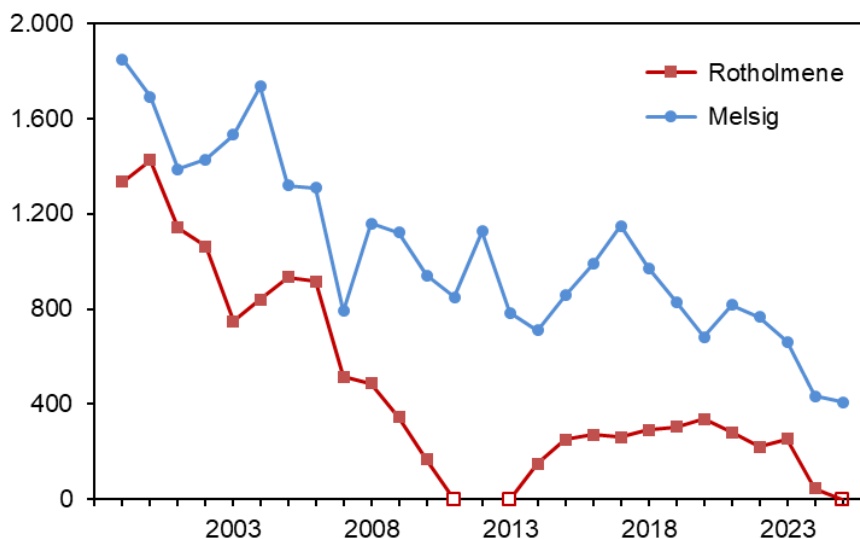
I regionen er også inkluderet to større kolonier, der ligger ved søer et stykke syd for selve Limfjorden: Flyndersø (320 reder mod 300 i 2024) og Hald Sø (227 reder mod 230 i 2024). Skarvkolonien ved Flyndersø voksede en smule efter nogle år med tilbagegang, mens kolonien ved Hald Sø er ret stabil (Figur 5.5). Omkring vestenden af Limfjorden flytter skarverne en del rundt, nok på grund af regulering af alle kolonier. Kolonien på Krik Sandø ved Agger Tange, der blev etableret i 2024, gik tilbage fra 153 til 124 reder, mens der var 38 reder fordelt på to små øer i Harbøre Fjord (ingen her i 2024).

På Rotholmene ved Hvalpsund var der ikke ynglende skarver i 2025 (46 reder her i 2024 og 254 i 2023) (Figur 5.4). En del af skarverne herfra har formentlig slået sig ned ved Lovns Sø få kilometer herfra, hvor der blev talt 105 reder.

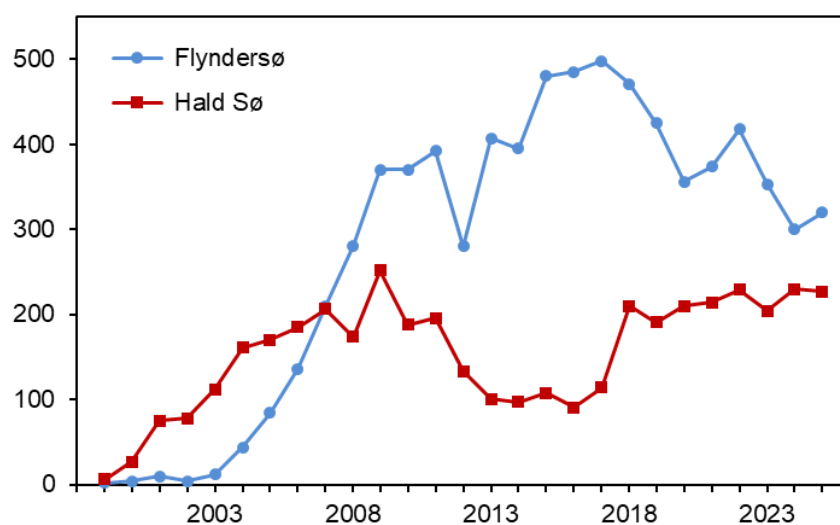
Figur 5.3. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i region 'Limfjorden' 1999-2025.



Figur 5.4. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder på Melsig og Rotholmene 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.



Figur 5.5. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Flyndersø og Hald Sø 1999-2025.



5.3 Nordlige Kattegat

Omkring den nordlige del af Kattegat blev der i 2025 talt 4.499 reder fordelt på 14 kolonier. Dette er en fremgang på 271 reder eller ca. 6 % i forhold til 2024.

Skarvbestanden i regionen kulminerede omkring 2005, hvilket er noget senere end i de fleste andre regioner. På dette tidspunkt ynglede her godt 6.000 par skarver, og siden er antallet altså faldet en del. De seneste godt 15 år har det samlede antal reder i regionen været forholdsvis stabilt, svingende mellem 3.300 og 4.700 (Figur 5.6).

Kolonierne på Ndr. Rønner, på Hirsholmene og i Fuglsø Mose har de seneste år vekslet mellem at være regionens største. I 2025 blev der talt flest reder på Hirsholmene, hvor der taltes 1.176 reder mod 968 i 2024 (Figur 5.7). På Ndr. Rønner var der ca. 1.120 reder i 2025 mod 1.291 året før (Figur 5.8).

I Fuglsø Mose på Djursland blev der i år talt 858 reder, hvilket er en lille fremgang i forhold til 2024 efter et par års kraftig tilbagegang (Figur 5.9). I Vesterkær ved Ringsø, også på Djursland, var der i år 73 reder. I Rørdal Lergrave ved Aalborg blev der talt 426 reder (mod 462 i 2024). Her har koloniens størrelse været ret stabil siden 2014, men de seneste har der været tilbagegang (Figur 5.9).

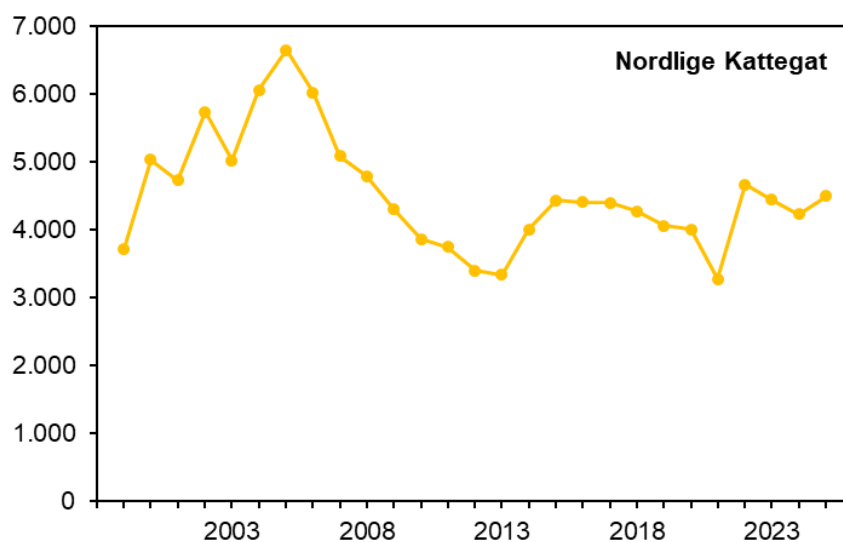
Omkring Læsø er der ud over Ndr. Rønner flere mindre kolonier. I 2025 var der ca. 374 reder på Sdr. Rønner, 56 på Knogen, ca. 30 på Læsø Rende Fyr og ca. 16 på en meteorologi-mast placeret mellem Læsø og Anholt. Der er forskellige udfordringer ved at få optalt flere af disse kolonier, og derfor er der en vis usikkerhed på disse tal.

I den gamle koloni ved Toftesø, hvor der tidligere ynglede op til 4.000 par, fortsatte tilbagegangen til bare 63 reder i 2025 (Figur 5.7).

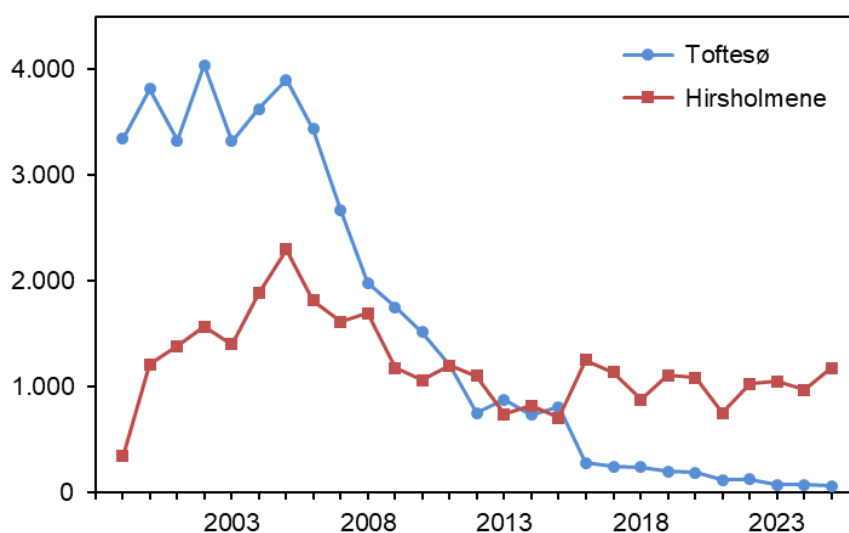
Omkring Mariager Fjord var der to kolonier. Ved Kielstrup Sø faldt antallet af reder til 49 (79 i 2024 og 135 i 2023), mens den relativt nye koloni ved Molhøj Sø øst for Hadsund voksede fra 55 til 97 reder.

I området omkring Hirtshals var der fortsat en koloni i nogle læhegn nær Nørlev Sø, hvor der taltes 76 reder (42 i 2024), mens kolonien ved Købsted forsvandt efter fældning af redetræerne (19 reder her i 2024).

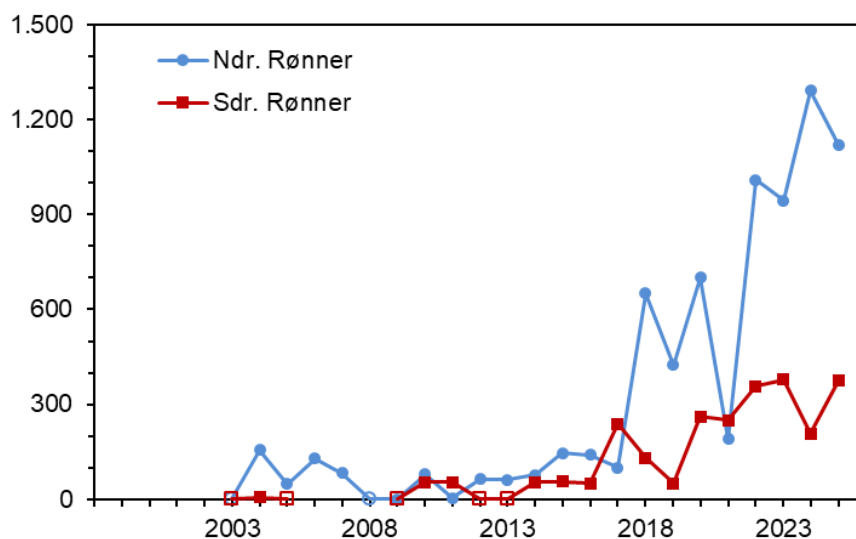
Figur 5.6. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i region 'Nordlige Kattegat' 1999-2025.



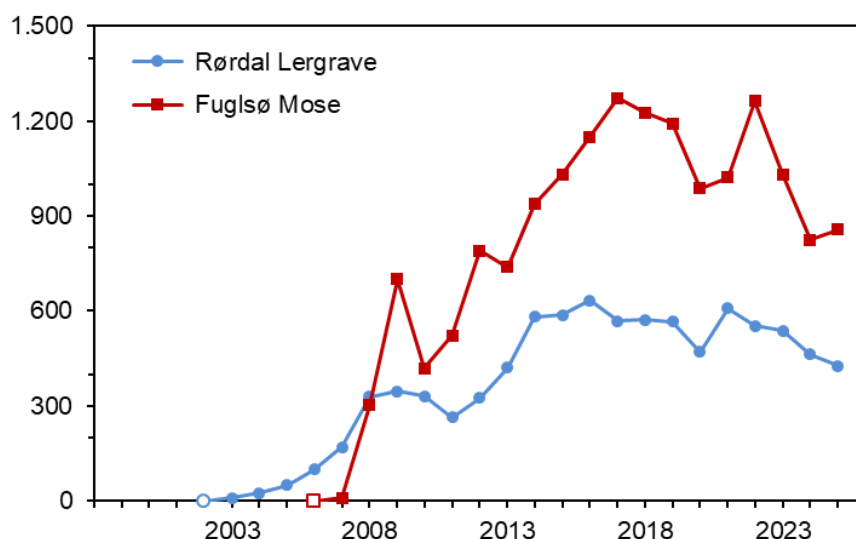
Figur 5.7. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Tof-tesø og på Hirsholmene 1999-2025.



Figur 5.8. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder på Ndr. Rønner og Sdr. Rønner 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.



Figur 5.9. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i Fuglsø Mose og Rørdal Lergrave 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.

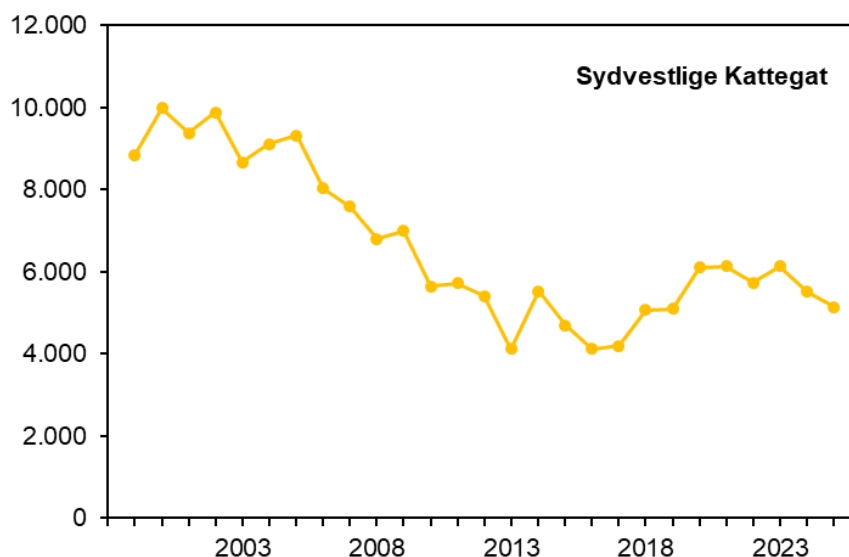


5.4 Sydvestlige Kattegat

I regionen 'Sydvestlige Kattegat' blev der i 2025 talt 5.140 skarvreder, hvilket er et fald på 7 % i forhold til året før. Disse var fordelt på 13 kolonier.

Skarvbestanden i regionen kulminerede med ca. 11.000 reder i 1995, men gik efterfølgende tilbage gennem flere år, og antallet var faldet til ca. 4.100 reder i 2016. Herefter steg bestanden igen frem til 2020, for så i nogle år at ligge forholdsvis stabilt omkring ca. 6.000 reder, hvorefter yngleantallet er faldet lidt i 2024-2025 (Figur 5.10).

Figur 5.10. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i region 'Sydvestlige Kattegat' 1999-2025.



I landets største skarvkoloni i Stavns Fjord på Samsø blev der talt 2.010 reder, hvilket var stort set som i 2024 (2.019 reder). Kolonien faldt betydeligt i størrelse fra 2023 til 2024 efter nogle år, hvor kolonien var stabil eller i fremgang (Figur 5.11). De seneste år har kolonien været kraftigt påvirket af havørne. I regionens næststørste koloni på Svanegrunden nord for Endelave blev der talt 1.057 reder mod 1.175 reder i 2024 (Figur 5.11).

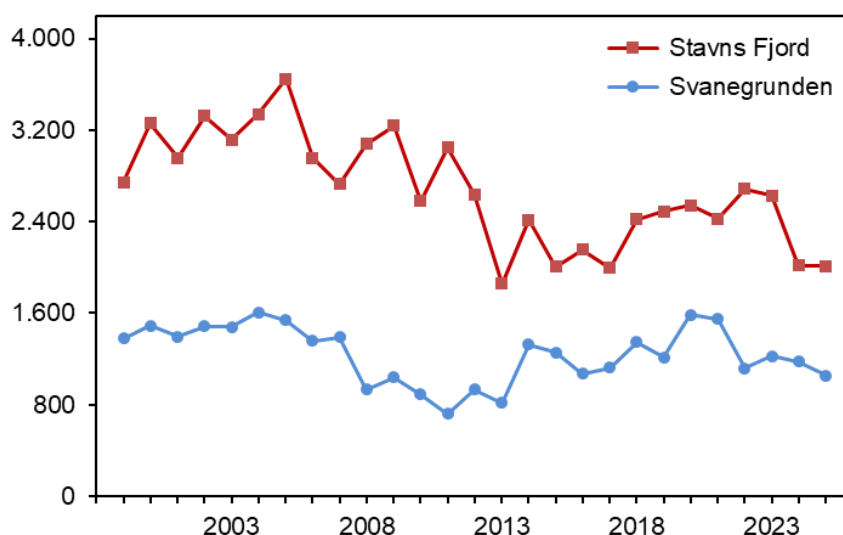
Langs østkysten af Jylland yngler der skarver i mellemstore kolonier ved hhv. Rugård Sø (265 reder), Vængesø (327 reder) og Rands Fjord (346 reder) (Figur

5.12). Centralt i samme område ligger Vorsø, der gennem mange år har lagt træer til landets ældste skarvkoloni. I 2025 var det slut med ynglende skarver her, til gengæld var der etableret en koloni ved Amstrup Mose ca. 7 km øst for Vorsø. Her ynglede arten for første gang med 27 reder i 2024, og kolonien voksede til 196 reder i 2025. De sidste par år er der også opstået nye kolonier i Årslev Eng sø (43 reder mod 7 i 2024), i Egå Eng sø (2 reder, ny koloni) og i Nørrestrand ved Horsens (11 reder, ny koloni).

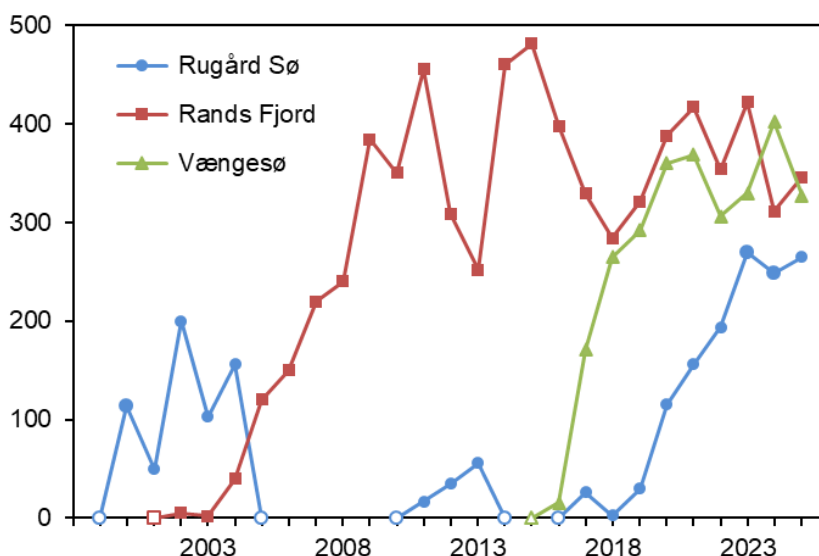
I Odense Fjord husede Vigelsø i mange år den eneste skarvkoloni, men i løbet af årene 2020 til 2023 flyttede alle skarverne ud på en række små, menneskeskabte øer i den yderste del af fjorden (Figur 5.13). I 2025 var der ynglende skarver på i alt syv af disse småøer med en maksimal afstand på 3 km mellem de enkelte øer. Disse er i denne rapport regnet som tre kolonier: Sorteø (284 reder på fire øer), Esbechholme/Flintholm (486 reder på to øer) og Stenøerne (72 reder på én ø). Samlet taltes 842 skarvreder i Odense Fjord, hvilket er nogenlunde som i 2024 (811) og 2023 (881).

I den gamle koloni på Mågeøerne faldt antallet af reder fra 57 i 2024 til blot 41 i 2025. For fjerde år i træk var der ingen ynglesucces her, formentlig på grund af jævnlig forekomst af havørne i kolonien.

Figur 5.11. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i Stavns Fjord og på Svanegrunden 1999-2025.



Figur 5.12. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Rugård Sø, Rands Fjord og Vængesø 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke ynglede skarver.



Figur 5.13. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder på Vigelsø, Esbechholme/Flintholm, Sorteø og Stenøerne, alle i Odense Fjord, 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.

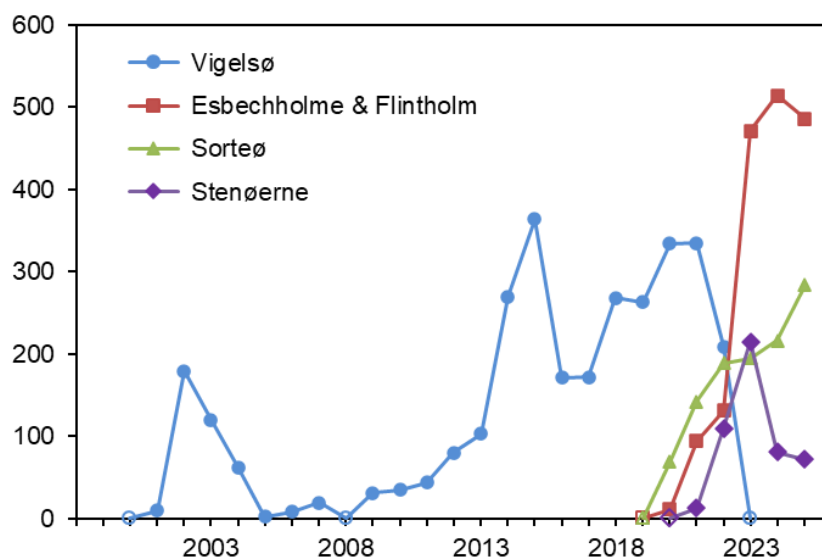


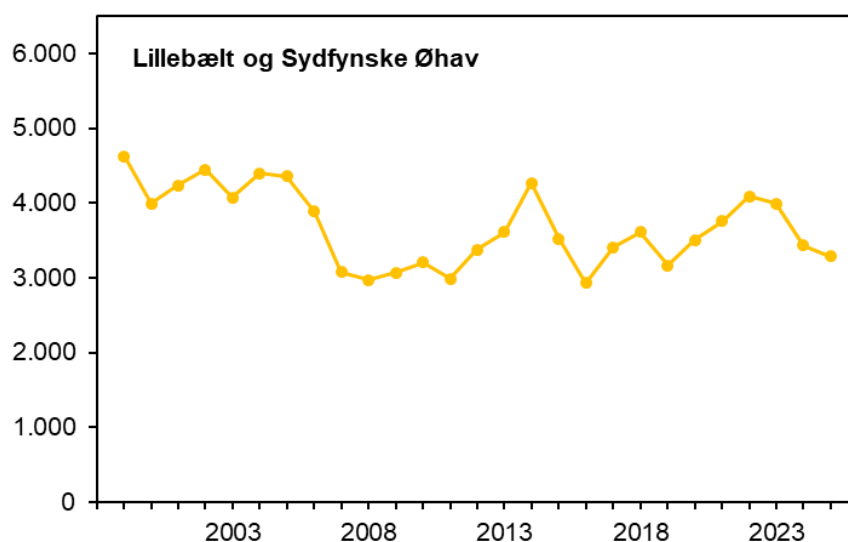
Foto 5.1. Små og store unger i rederne i skarvkolonien på Yderste Holm i Stavns Fjord, 14. maj 2025. Skarverne slog sig ned i tjørnekraattet på Yderste Holm omkring 1990. Her 35 år senere er det meste af tjørnekraattet væk, og de fleste af rederne er nu placeret på jorden. Foto: Jacob Sterup.

5.5 Lillebælt og Det Sydfynske Øhav

Omkring Lillebælt og Det Sydfynske Øhav blev der i 2025 talt i alt 3.284 reder fordelt på 12 kolonier. Dette er et fald på 4 % i forhold til 2024. Der var yngleførekomst på to lokaliteter, hvor der ikke yngede skarver i 2024, mens skarverne forsvandt fra to lokaliteter.

Skarvbestanden i regionen kulminerede med ca. 8.000 reder i 1992, heraf godt 7.000 ved Brændegård Sø. I de sidste 15-20 år har bestanden været ret stabil med normalt mellem 3.000 og 3.500 reder (Figur 5.14).

Figur 5.14. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i region 'Lillebælt og Sydfynske Øhav' 1999-2025.



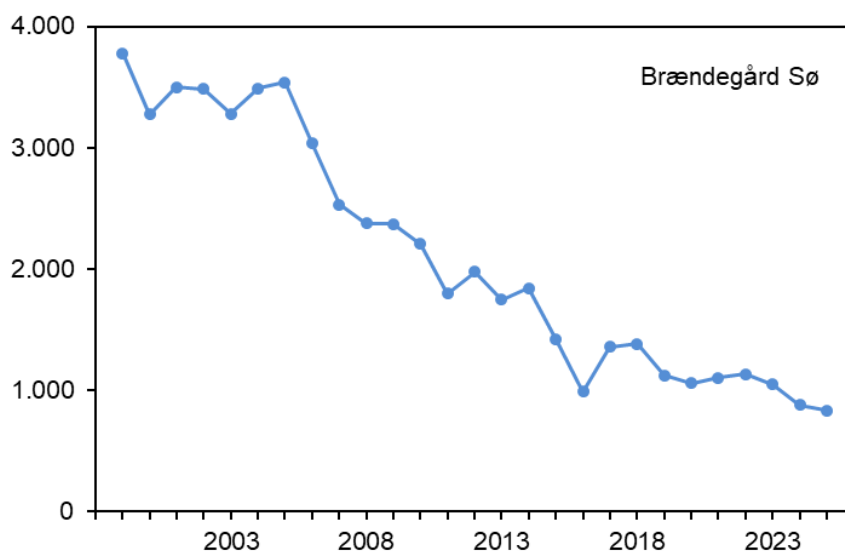
Regionens største koloni ved Brændegård Sø/Nørresø har været i langsigtet tilbagegang, siden den kulminerede med over 7.000 reder i 1992. Der har været perioder med et stabilt antal reder, men de sidste tre år har der igen været tilbagegang. I 2025 blev der talt 833 reder mod 878 i 2024 og 1.047 i 2023 (Figur 5.15). Rederne var fordelt med 297 reder på øen i Brændegård Sø og 536 reder ved Nørresø.

I skarvkolonierne omkring den sydlige del af Lillebælt var der mindre tilbagegang ved Hopsø (383 reder mod 410 i 2024) og Bundsø (140 reder mod 175 i 2024), mens kolonien ved Olde Nor voksede lidt (241 reder mod 224 i 2024) (Figur 5.16). De øvrige kolonier i området var Kidholmene (270 reder mod 297 i 2024) og Gråsten Slotssø (73 reder mod 78 i 2024) samt en nyetableret koloni i Slivsø (26 reder).

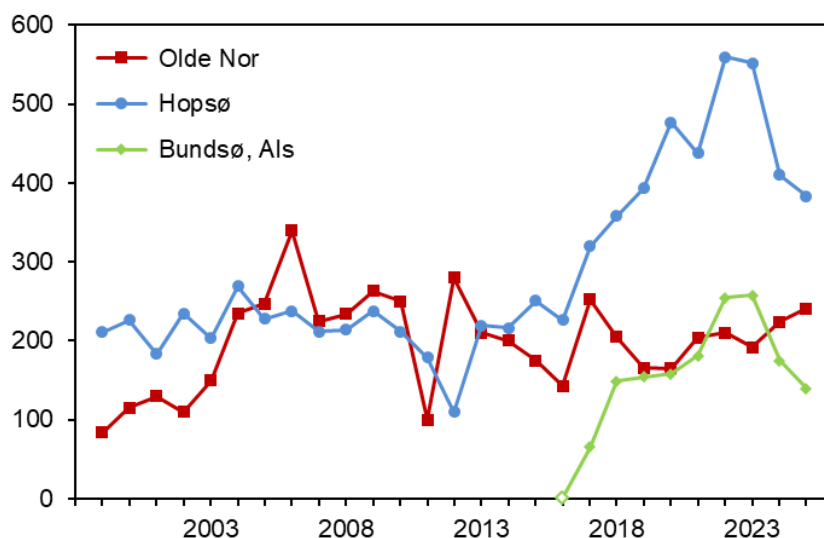
På holmene i Det Sydfynske Øhav var der i 2025 kun ynglende skarver på Lille Græsholm ved Bredholm og her kun 50 reder. I mange år har der ynglet mere end 500 par i området, som er flyttet en del rundt mellem flere forskellige lokaliteter (Figur 5.17). Langs 'kanten' af Øhavet var der 159 reder ved Haven ved Søby på Ærø, mens kolonien i Nakkebølle Inddæmning blev forladt (13 reder her i 2024).

Kolonien i Botofte Skovmose er vokset næsten hvert år, siden den blev etableret i 2014, og med 953 reder i 2025 er den nu regionens største. Blandt de andre af regionens kolonier, der ligger ud til Storebælt, var der tilbagegang på Vresen (145 reder mod 160 i 2024), mens der efter et år uden ynglende skarver blev talt 11 reder ved Klintholm på Østfyn.

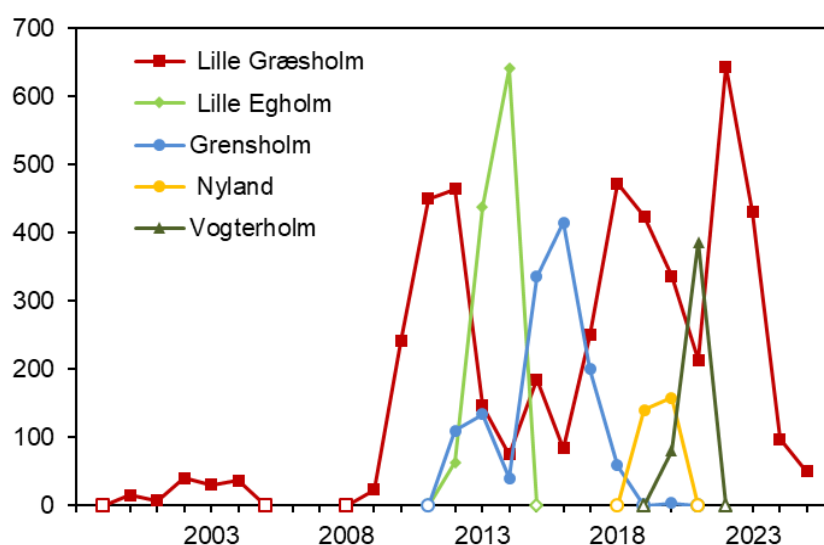
Figur 5.15. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Brændegård Sø (inkl. Nørresø) 1999-2025.



Figur 5.16. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Hopsø, Olde Nor og Bundsø (alle ved den sydlige del af Lillebælt) 1999-2025. Det åbne symbol angiver, at der ikke yngede skarver.



Figur 5.17. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder på Lille Græsholm, Lille Egholm, Grensholm, Nyland og Vogterholm (alle i Det Sydfynske Øhav) 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.



5.6 Nordlige Sjælland

I regionen 'Nordlige Sjælland' blev der i 2025 talt 6.531 skarvreder fordelt på 19 kolonier. Dette er en fremgang på 640 reder (11 %) i forhold til 2024, hvilket kommer oven i en tilsvarende fremgang året før.

Nordsjælland var den af de syv regioner, der senest blev genbesat af ynglende skarver, efter arten i 1900-tallet var udryddet fra Danmark. Den første egentlige koloni i området blev etableret så sent som i 1987 på Bognæs i Roskilde Fjord. Siden 1997 har bestanden i regionen været temmelig stabil og har de fleste år ligget mellem 4.000 og 6.000 reder (Figur 5.18). Med de seneste års fremgang er antallet af reder nu det hidtil højeste, og det er første gang, der er registreret over 6.000 reder i regionen. Fremgangen er især sket i kolonierne ved Skarresø og på Peberholm.

På Vestsjælland har kolonien ved Skarresø nu udviklet sig til at være regionens næststørste. Den var i mange år stabil omkring 400 par, men er efter 2020 gået markant frem. I 2025 blev der talt 1.182 reder mod 1.027 i 2024 og 710 i 2023 (Figur 5.19). I betragtning af, at ynglefuglene i denne koloni skal flyve mindst 11 km, førend de når ud til den nærmeste kyst, huser denne koloni overraskende mange ynglepar. I lighed med Skarresø nåede kolonien Højbjerg Skov ved Korsør sit hidtil højeste med 576 reder i 2025 mod 532 i 2024 (Figur 5.19). Ved Overby på Sjællands Odde blev der talt 88 reder (115 i 2024).

Omkring Isefjord/Roskilde Fjord ligger den største skarvkoloni ved Hovvig nær Nykøbing Sjælland. Denne har ligget stabilt på 700-800 reder i en årrække, men faldt i 2024 til 663 reder og videre til 586 reder i 2025. Den næststørste koloni i dette område, Selsø, gik til gengæld lidt frem, fra 211 reder i 2024 til 245 reder i 2025. Den gamle koloni på Bognæs, hvor der tidligere ynglede op mod 1.000 par, blev med 26 reder omtrent halveret i størrelse (56 i 2024). Udviklingen i disse kolonier kan ses i Figur 5.20. Den fjerde koloni ved fjordene, i Tempelkrogsøen, havde 26 reder ligesom i 2024.

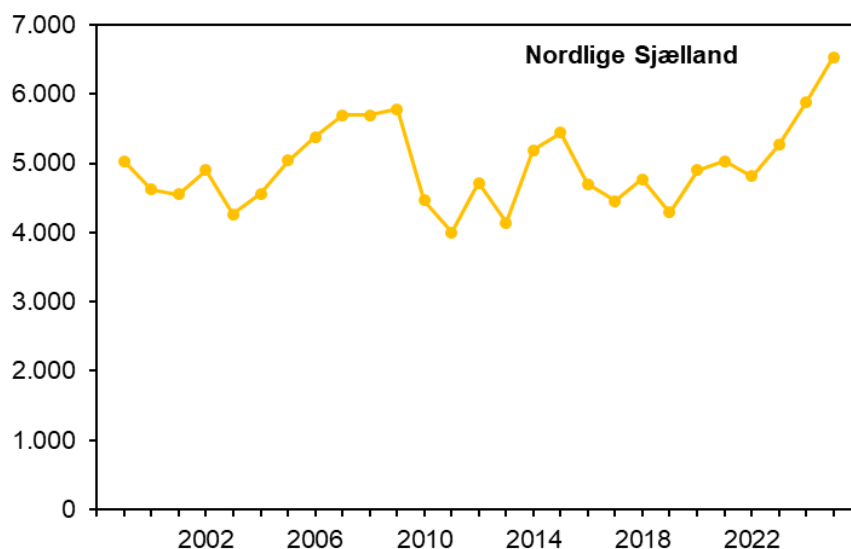
På den nordøstligste del af Sjælland er de største kolonier Hellebæk Skov (729 reder), Holløse Bredning/Ellemosen (272 reder) og Esrum Sø (242 reder). Disse kolonier har alle været ret stabile i størrelse de seneste år, dog med langvarig tilbagegang i Holløse Bredning/Ellemosen (Figur 5.21). Kolonien ved Arresø blev næsten halveret i størrelse til 82 reder (159 i 2024).

I Øresund voksede kolonien på Peberholm til ca. 1.200 reder (fra ca. 500 i 2024), mens der var ca. 200 reder på Saltholm (ca. 250 i 2024) (Figur 5.22). Disse to kolonier bliver som de eneste i regionen reguleret, idet alle æg olieres af hensyn til flysikkerheden i Københavns Lufthavn.

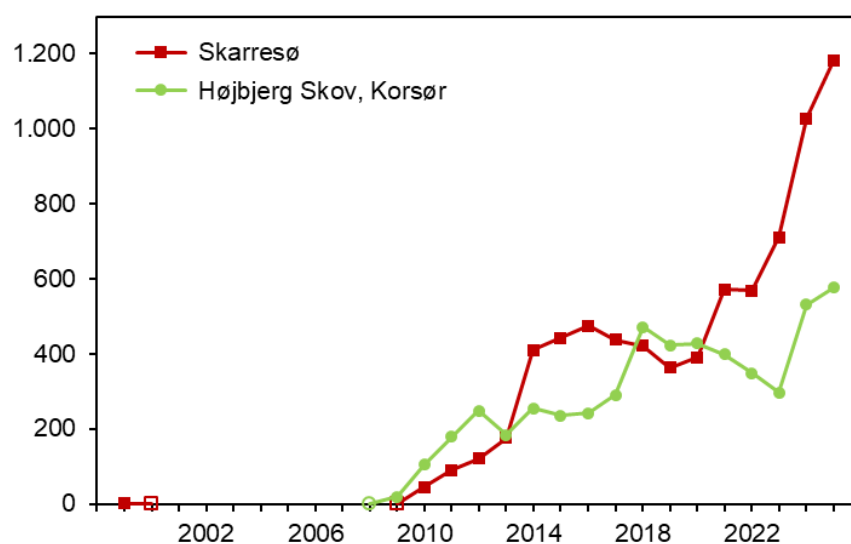
Herudover var der i Københavnsområdet tre større kolonier: Vaserne (482 reder mod 372 i 2024), Damhussøen (260 reder mod 295 i 2024), og Sortedamssøen (139 reder mod 160 i 2024). På en ø ved Christianshavns Vold opstod en ny koloni på 20 reder.

På Stevns gik kolonien ved Søholm Engsø tilbage fra 200 reder i 2024 til 156 reder.

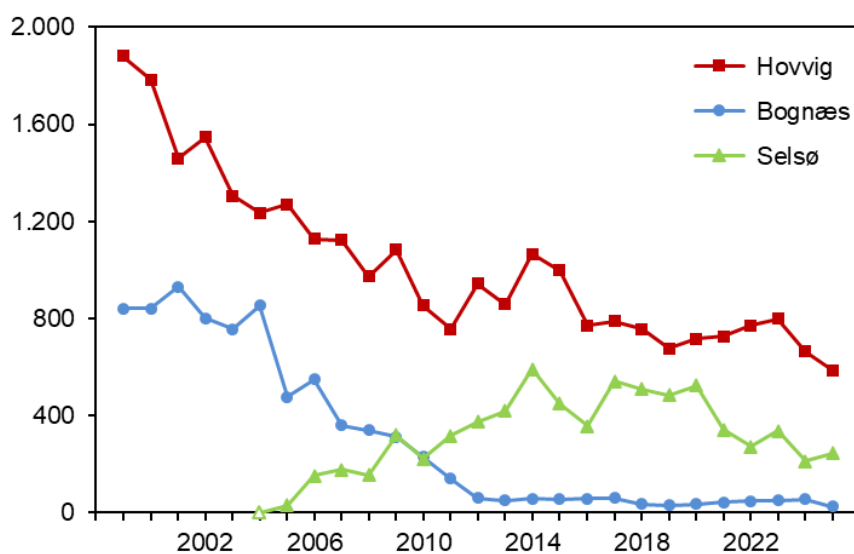
Figur 5.18. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i region 'Nordlige Sjælland' 1999-2025.



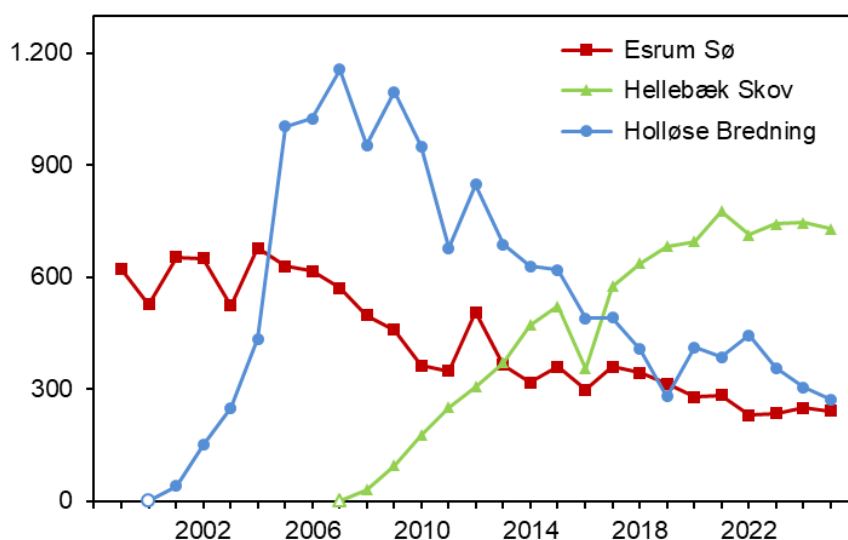
Figur 5.19. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Skarresø og Højbjerg Skov 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.



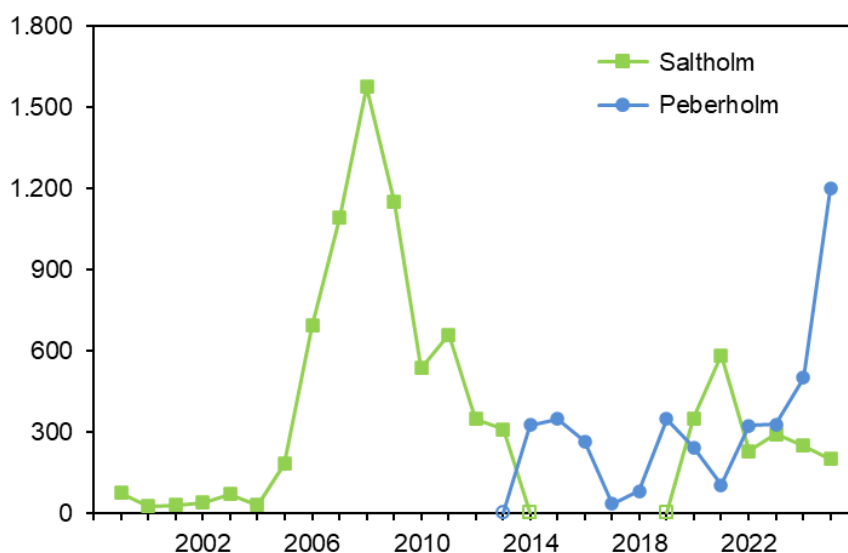
Figur 5.20. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Hovvig, Selsø og Bognæs 1999-2025. Det åbne symbol angiver, at der ikke yngede skarver.



Figur 5.21. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Esrum Sø, Holløse Bredning (inkl. Ellemosen) og Hellebæk Skov 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.



Figur 5.22. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder på Saltholm og Peberholm 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.

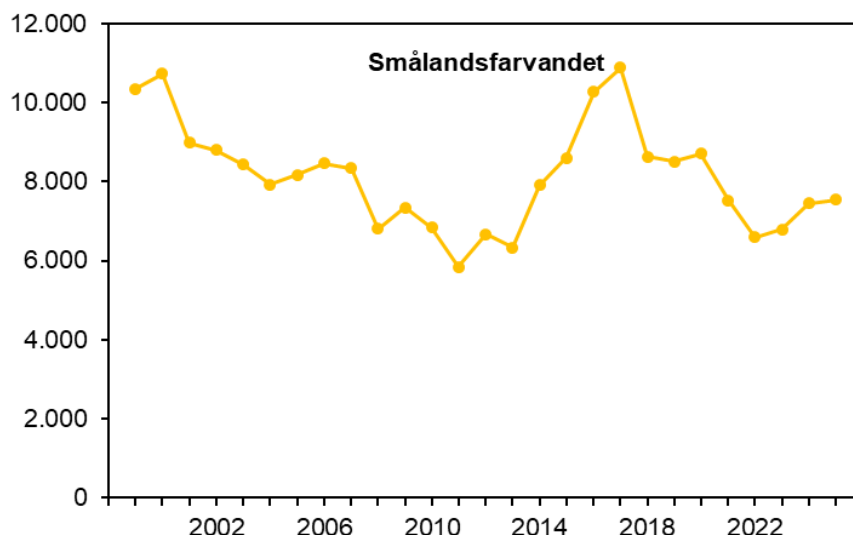


5.7 Smålandsfarvandet

Regionen 'Smålandsfarvandet' omfatter Sydsjælland, Lolland, Falster, Møn og Bornholm. Der blev i 2025 optalt 7.537 reder fordelt på 12 kolonier, hvilket er på niveau med året før (fremgang på 1 %).

Skarvbestanden i regionen kulminerede med ca. 12.500 reder i 1993, og bestanden var i resten af 1990'erne ret stabil med omkring 10.000 reder. Herefter faldt antallet til under 6.000 reder i 2011 efterfulgt af en kraftig stigning til knap 11.000 reder i 2017. Derefter var der igen nogle år med tilbagegang, men siden 2021 har bestanden ligget mellem ca. 6.500 og 7.500 reder (Figur 5.23).

Figur 5.23. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i region 'Smålandsfarvandet' 1999-2025.



Kolonien på Ormø ved Sydsjælland er regionens ældste og har eksisteret i over 50 år. I 2025 blev der talt 1.596 reder her, hvilket er på niveau med de seneste tre år (Figur 5.24). Kolonien har de sidste fire år været regionens største og landets næststørste. Ved Maribo Sønder sø var 645 reder stort set som de seneste to år, mens kolonien ved Ålholm på Sydøstlolland gik markant frem for andet år i træk, og 1.150 reder (923 i 2024) er det hidtil højeste her (Figur 5.24).

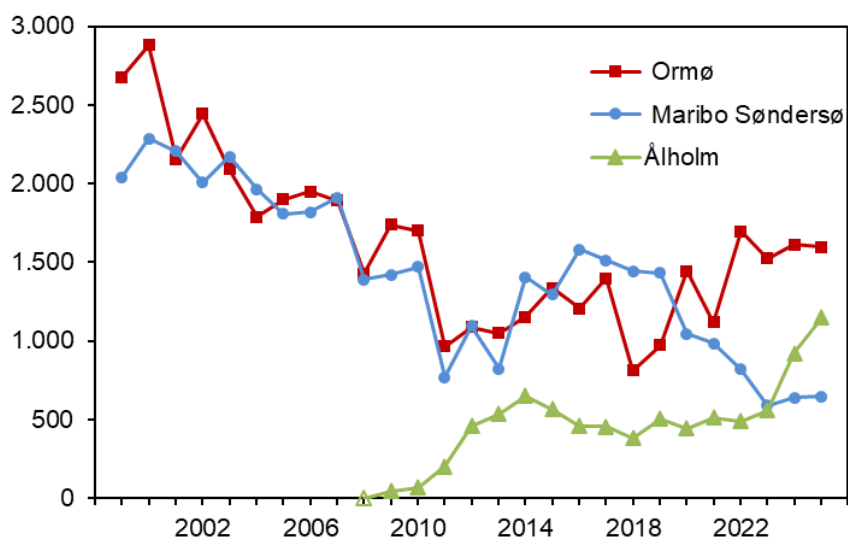
Omkring Møn var der i år ynglende skarver på Lindholm (875 reder) og Malurtholm (721 reder), hvilket begge steder var stort set som i 2024 og 2023 (Figur 5.25). På Ægholm blev der i 2024 fundet 71 forladte reder, men her blev der ikke gjort yngleforsøg i år.

På øerne omkring det vestlige Lolland er der tre skarvkolonier. Kolonien i Nakskov Fjord faldt lidt i størrelse fra 970 reder i 2024 til 809 i 2025 (787 på Rommerholm og 22 på Dueholm). På Vensholm taltes 124 reder (105 i 2024), mens der på Rågå Sande var 233 reder, hvilket er det mindste i mange år. Udviklingen i disse kolonier ses i Figur 5.26.

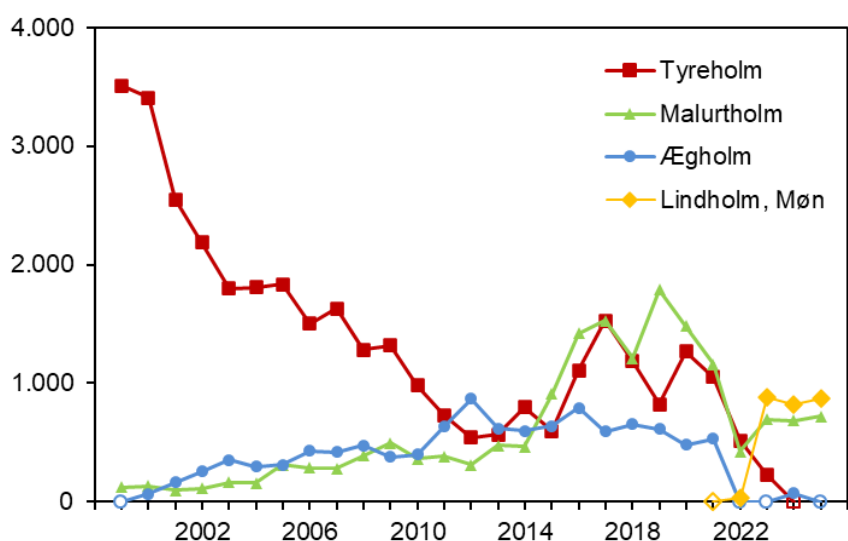
På Dyrefod ved Nordfalster blev der talt 577 reder (612 i 2024), mens der i kolonien på Hjelm Ø i Guldborgsund var ca. 90 reder (ca. 55 i 2024).

I Bornholms eneste skarvkoloni, Hundsemyre ved Snogebæk, blev der talt 587 reder. Denne koloni er vokset i størrelse de seneste år (Figur 5.27).

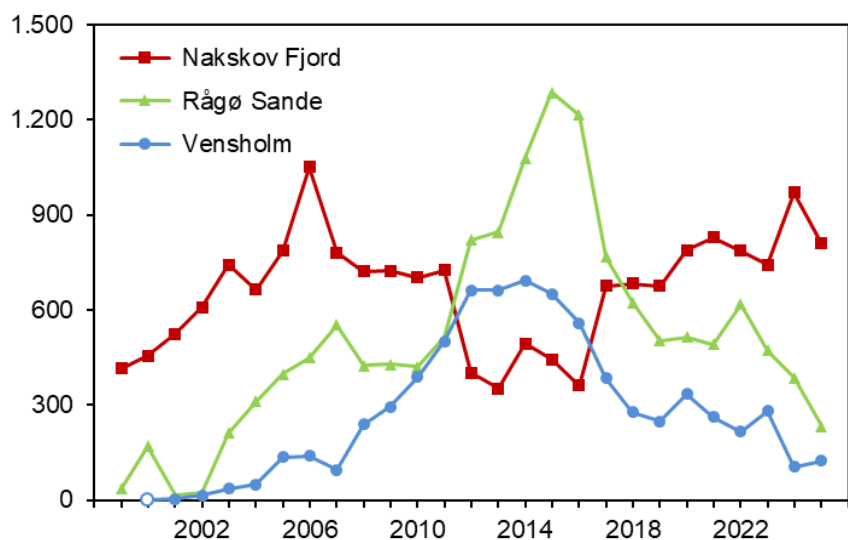
Figur 5.24. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder på Ormø, ved Maribo Sønderø og ved Ålholm 1999-2025. Det åbne symbol angiver, at der ikke yngede skarver.



Figur 5.25 Udviklingen i antallet af beboede skarvreder på Tyreholm, Malurtholm, Ægholm og Lindholm ved Møn 1999-2025. Åbne symboler angiver, at der ikke yngede skarver.



Figur 5.26. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder i Nakskov Fjord samt på Rågø Sande og Vensholm 1999-2025.



Figur 5.27. Udviklingen i antallet af beboede skarvreder ved Hundsemyre på Bornholm 1999-2025. Det åbne symbol angiver, at der ikke ynglede skarver.

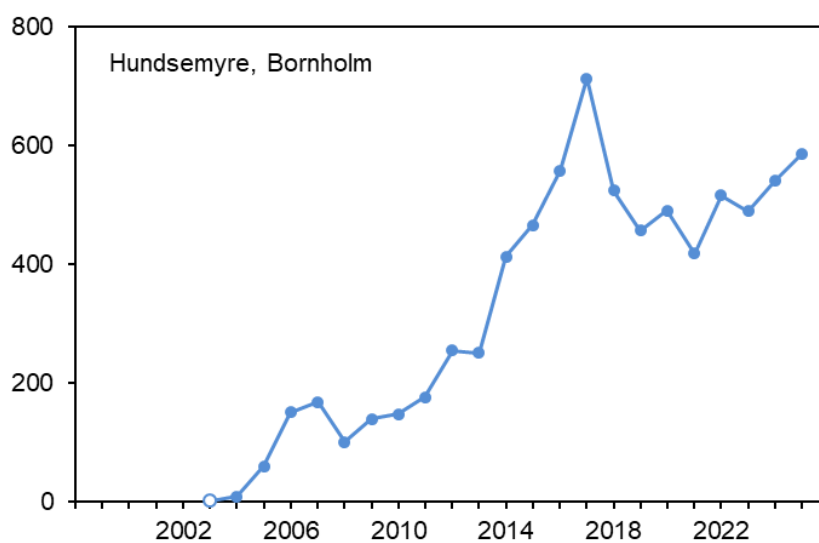


Foto 5.2. Udsnit af skarvkolonien 'Højbjerg Skov' ved Korsør, 11. juni 2025. Foto: Jacob Sterup.

6. Referencer

- Bregnballe, T., Carss, D.N., Lorentsen, S.-H., Newson, S., Paquet, J.Y., Parz-Gollner, R. & Volponi, S. 2012. Counting Cormorants. - I: Carss, D.N., Parz-Gollner, R. & Trauttmansdorff, J. 2012. The INTERCAFE Field Manual: research methods for Cormorants, fishes and the interactions between them. INTERCAFE COST Action 635 Final Report II, pp. 14-34. ISBN 978-1-906698-08-9. http://www.intercafeproject.net/pdf/Field_Manual_web_version.pdf
- Bregnballe, T., Herrmann, C., Globig, A., Günther, A., Staubach, C., Heise, J.N., Harder, T., Beer, M., Knief, U., Heinicke, T., Leivits, M., Lundström, K., Nurmoja, I., Liang, Y., Larsen, L.E., Hjulsgager, C.K., Pohlmann, A. & Fox, A.D. 2025. Outbreaks of highly pathogenic avian influenza (HPAI) epidemics in Baltic Great Cormorant *Phalacrocorax carbo* colonies in 2021 and 2022. Bird Study, 71(4): 353–366. <https://doi.org/10.1080/00063657.2024.2399168>
- Gienapp, P. & Bregnballe, T. 2012. Fitness consequences of timing of migration and breeding in cormorants. PLoS ONE 7(9): e46165. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0046165>
- Herrmann, C., Feige, K.-D., Otto, D., & Bregnballe, T. 2021. Natural regulation of the Baltic population of the Great Cormorant *Phalacrocorax carbo sinensis*: The Interplay between Winter Severity and Density Dependence. Ardea 109(3): 341-352. <https://doi.org/10.5253/arde.v109i2.a7>
- Miljøstyrelsen 2022. Forvaltningsplan for skarv. – Miljøstyrelsen, Miljøministeriet, 69 s. <https://mst.dk/media/240118/forvaltningsplan-for-skarv-2022-03-03-final.pdf>
- Skelmose, K. & Larsen, O. F. 2025. Projekt Ørn – Årsrapport 2024, DOF Bird-Life Danmark. 32 s. https://www.dof.dk/images/projekter/oern/dokumenter/Arsrapport_2024_Projekt_ørn.pdf?_gl=1*1bijjye*_up*MQ..*_ga*NDkxNjQyNTQ5LjE3NjMwMzQ3NTc.*_ga_BEJ5S2FZDP*cze3NjMwMzQ3NTcckbzEkZ-zAkDDE3NjMwMzQ3NTckajYwJGwwJGgw
- Sterup, J. & Bregnballe, T. 2022. Danmarks ynglebestand af skarver i 2022. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 40 s. - Teknisk rapport nr. 259. <http://dce2.au.dk/pub/TR259.pdf>
- Sterup, J., & Bregnballe, T. 2023. Danmarks ynglebestand af skarver i 2023. Aarhus University, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, 42 s. - Teknisk rapport nr. 294. https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Tekniske_rapporter_250-299/TR294.pdf
- Sterup, J. & Bregnballe, T. 2025. Danmarks ynglebestand af skarver i 2024. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 41 s. - Teknisk rapport nr. 328. https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Tekniske_rapporter_300-349/TR328.pdf

DANMARKS YNGLEBESTAND AF SKARVER I 2025

Ved den årlige optælling af ynglende skarver i Danmark i 2025 blev bestanden opgjort til 31.157 par. Dette svarer til en fremgang på 2,2 % i forhold til året før. Siden 2014 har den danske bestand været stabil på 30.000-33.000 par. I forhold til 2024 var der fremgang i fire regioner og tilbagegang i tre. Alle frem- og tilbagegange var forholdsvis beskedne, med en fremgang på 11 % i 'Nordlige Sjælland' som den største relative ændring. Der blev i 2025 konstateret ynglende skarver på i alt 88 lokaliteter. Nye kolonier blev fundet ti steder, mens skarverne havde forladt tolv lokaliteter, hvor de ynglede i 2024. Landets største koloni var fortsat Stavns Fjord på Samsø med 2.010 reder, mens yderligere otte kolonier var på over 1.000 reder. Den stigende bestand af havørne i Danmark påvirker en del af skarvkolonierne. Vi ser nu, at skarverne som en konsekvens af dette i stigende omfang foretrækker kolonier, hvor rederne er placeret i træer og buske frem for på jorden. Forvaltende tiltag (regulering) blev i 2025 foretaget i 11 kolonier og omfattede i alt 3.216 skarvreder, svarende til 10,3 % af det samlede antal reder i landet. I ti af kolonierne foretog Naturstyrelsen reguleringen, mens den blev udført af privatpersoner i en enkelt koloni. Reguleringstiltagene bestod primært i oliering af æg.

